

TEKOVSKÉ

noviny

Mesačník mesta Zlaté Moravce

ročník XXXII • číslo 4 • apríl 2022 • cena: zdarma • web: zlatemoravce.eu

V tomto čísle:

TN Rekonštrukcia bežeckej dráhy

V areáli Základnej školy Priabinova aktuálne prebiehajú stavebné práce. Mesto dalo zrekonštruovať tunajšiu bežeckú dráhu. Na tento projekt samospráva získala nenávratný finančný príspevok.

Čítajte na strane 3

TN Rozhovor s dobrovoľníkom

Dobrovoľník Michal Klučiar v rozhovore hovorí o tom, ako prebieha pomoc pre utečencov v Zlatých Moravciach. Od materiálnej zbierky cez ubytovanie až po zabezpečenie zákonného zástupcu pre dvoch mladých ľudí z Ukrajiny.

Čítajte na strane 5

TN Slovo kňaza

Bližia sa sviatky Veľkej noci. Pri tejto príležitosti uverejňujeme veľkonočný príhovor farára Zlatých Moraviec Petra Štálnika.

Čítajte na strane 7

TN Deň učiteľov

V Zlatých Moravciach sme oslávili 28. marec – Deň učiteľov. Plaketu J.A. Komenského za tvorivú a obetavú prácu v školstve si prevzali z rúk primátora viacerí pedagogickí zamestnanci. Ocenenie si prevzali aj nepedagogickí pracovníci.

Čítajte na strane 12

Pripomenuli sme si výročie oslobodenia Zlatých Moraviec

Pred 77. rokmi boli Zlaté Moravce oslobodené od fašistov vtedajšou Červenou armádou. Pri tejto príležitosti sa pri Soche partizána na Námestí hrdinov uskutočnila pietna slávnosť.

Spomienková slávnosť sa konala v pondelok 28. marca 2022 o 14.30 hodine. Po odznení hymny Slovenskej republiky sa slova ujal primátor Zlatých Moraviec Dušan Husár. „Aj v tejto zvláštnej dobe si musíme pripomenúť obeť osloboditeľov, ale aj tých, ktorí bojovali za slobodu, demokraciu, aby sme my mohli žiť v mieri. Mier sme brali ako samozrejmosť, no ako vidíme dnes, za mier a slobodu treba stále bojovať. A to treba pripomínať aj súčasnej mladej generácii,“ povedal primátor Zlatých Moraviec.

Súčastou slávnosti bolo aj odovzdanie Medaily Milana Rastislava Štefánika III. stupňa

Ivanovi Malému za významnú činnosť v presadzovaní pokrokových, demokratických a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu. Medailu udeľuje Slovenský zväz protifašistických bojovníkov.

Po odovzdaní medaily sa zúčastnení ľudia presunuli k Soche partizána, kde položili na znak úcty kvetinové vence.

Podujatie zorganizovalo mesto Zlaté Moravce spoločne s Mestským strediskom kultúry a športu Zlaté Moravce v spolupráci so Základnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a s Miestnym klubom vojenských výsadkárov SR.

Oslobodenie

Okres Zlaté Moravce začali spojenci oslobodzovať 26. marca 1945. Išlo o 53. armádu II. ukrajinského frontu maršala Malinovského. Táto armáda pri oslobodzovaní kooperovala s 1. rumunskou armádou, ktorej velil generál Anatasije.

Mesto Zlaté Moravce bolo definitívne oslobodené dňa 28. marca 1945 o 11.00 hodine. Na pamiatku týchto udalostí bol pri moste cez Žitavu postavený pomník v tvare sviečky, ktorá mala pripomínať večné svetlo, aby ani nasledujúce generácie nezabudli na svojich osloboditeľov. Neskôr bol tento pomník nahradený sochou partizána.

Peter Klimant

Obnova sociálno-hygienických priestorov v Základnej škole Robotnícka

Mesto Zlaté Moravce dalo zrekonštruovať sociálno-hygienické priestory pre prvý stupeň Základnej školy (ZŠ) Robotnícka. Na túto rekonštrukciu získala samospráva dotáciu.

O rekonštrukcii informovala Miroslava Kováčová, vedúca Oddelenia strategických činností na Mestskom úrade v Zlatých Moravciach. „Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu schválilo mestu Zlaté Moravce finančné prostriedky na riešenie havarijných situácií na „Havarijný stav sociálno-hygienických priestorov pre 1. st. ZŠ pre ZŠ Robotnícka č.25“ v sume 56 244 eur,“ povedala Kováčová.

Hygienické zariadenia sa nachádzajú v priestoroch tried

prvého stupňa základnej školy na 1. poschodí a vo vstupnej časti vestibulu na prízemí.

„Obe zariadenia sa skladajú z dievčenských a chlapčenských záchodov a zariadenia na 1. stupni aj z tzv. učiteľských sociálnych zariadení. Obe zariadenia boli v nevyhovujúcom technickom stave. Vplyvom zatekania a vypavenia podzemnými vodami vznikli v záchodoch a príslušných častiach s umývadlami trhliny, mokré múry, popraskané kachličky a korózia dvier. Dané sociálne zariadenia

v súčasnosti nespĺňali štandardné hygienické požiadavky,“ vyjadrila sa Kováčová.

Vyriešenie havarijného stavu prebehlo kompletnou obnovou sociálno-hygienických priestorov – výmenou zariadených predmetov (WC, pisoáre, umývadlá), výmenou

kovových stienok, nových obkladov stien a dlažby, zníženie stropov, výmenou poškodených kanalizačných potrubí a nové napojenie na rozvody vody.

Peter Klimant

Nitriansky samosprávny kraj plánuje v Zlatých Moravciach zrekonštruovať dva cestné úseky

Dobrá správa pre vodičov. Nitriansky samosprávny kraj sa rozhodol, že zrekonštruuje dva cestné úseky na území mesta Zlaté Moravce.

Konkrétne sa jedná o úseky: cesta II/511 – Okružná križovatka MsÚ Zlaté Moravce

– cesta I/61“, Ul. Sládkovičova, Chyzerovecká (v úseku od km 32,382 - po km 35,020) a cesta

II/511 – Križovatka na Žitavany – Zlaté Moravce“ na ceste II/511, Ul. Továrenská (v úseku od km 28,800 – po km 29,897).

Na týchto úsekoch sa podľa vyjadrenia Okresného úradu Nitra plánuje viacero rekonštrukčných prác. „Položenie novej obrúsenej vrstvy asphaltobetónu na komunikácii v celej existujúcej šírke so zájdením do križovatiek a asphaltových vjazdov, s podrobnkami vo vybraných lokálnych častiach, modernizácia krajnice, vodorovné dopravné značenie, nové zvislé dopravné

značenie, prepadnuté UV, šupátka a poklopy,“ vymenoval Okresný úrad Nitra, Odbor cestnej dopravy a PK.

Odhaduje sa, že rekonštrukčné práce budú na daných úsekoch prebiehať v najbližších mesiacoch. Presné termíny a informácie o cestných uzávierkach budú zverejnené včas mestom Zlaté Moravce na všetkých dostupných mestských informačných kanáloch.

Peter Klimant

Foto: ilustračné, pixabay.com

Rekonštrukcia bežeckej dráhy v Základnej škole Pribinova

V areáli Základnej školy Pribinova aktuálne prebiehajú stavebné práce. Mesto dalo zrekonštruovať tunajšiu bežeckú dráhu. Na tento projekt samospráva získala nenávratný finančný príspevok.

Podľa vyjadrenia Miroslavy Kováčovej, vedúcej Oddelenia strategických činností na Mestskom úrade v Zlatých Moravciach, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu poskytlo mestu Zlaté Moravce finančné prostriedky na riešenie havarijných situácií na projekt „Havarijný stav bežeckej dráhy v areáli školy pre ZŠ Pribinova, Zlaté Moravce“ v sume 104 653 eur.

Zhotovenie novej bežeckej dráhy predstavuje sumu 122 345,72 eur. Rozdiel doplatí mesto Zlaté Moravce zo svojho rozpočtu v rámci povinného spolufinancovania.

Ako ďalej Kováčová povedala, pôvodná bežecká dráha bola na hranici svojej životnosti a použiteľnosti. „Stará bežecká dráha neumožňovala beh detí vedľa seba, neboli ani zreteľné jednotlivé dráhy. Rovinka pre šprinty tiež nevyhovovala, keďže

v tejto časti bola šírka dráhy do 1,00 m. Celkový stav dráhy si vyžadoval komplexnú modernizáciu s novým povrchom, ktorý zabezpečí trvalé užívanie aj s vyznačenými

dráhami,” uviedla Kováčová.

Stavebné práce na novej bežeckej dráhe by mali byť ukončené v najbližších týždňoch.

Peter Klimant

Interiér Kultúrneho domu v Chyzerovciach dostal nový náter

Po obnove strechy a kúrenia prišlo na rad maľovanie. Interiér Kultúrneho domu v Chyzerovciach je kompletne natretý. Maliarske práce sa uskutočnili v mesiaci marec 2022.

Pôvodná maľovka interiéru chyzeroveckého kultúrneho domu bola už v nevyhovujúcom stave. „Bolo potrebné to celé premaľovať. Završili sme

tým veľkú obnovu kultúrneho domu, ktorá začala výmenou strechy, pokračovala obnovou kúrenia a zakončená bola práve týmto maľovaním,”

povedal poverený riaditeľ Mestského strediska kultúry a športu v Zlatých Moravciach Ivan Horvát.

Maľovanie interiéru kultúrneho domu vyšlo Mestské stredisko kultúry a športu na 2 500 eur. „Chcem sa poďakovať vedeniu mesta Zlaté Moravce a mestským

poslancom za uvoľnenie finančných prostriedkov na obnovu Kultúrneho domu v Chyzerovciach. Mestská časť Chyzerovce má konečne dôstojný stánok kultúry,” poďakoval sa Horvát.

Peter Klimant

Nemocnica v Zlatých Moravciach zmenila režim anesteziologickej ambulancie

Jedna z najvyhľadávanejších ambulancií Nemocnice AGEL Zlaté Moravce zmenila režim svojho fungovania. Od pondelka 4. apríla nastala zmena jej ordinačných hodín. Všetci pacienti, ktorí potrebujú napríklad predoperačné vyšetrenie, tak môžu ambulanciu navštíviť v zmenenom časovom režime.

Ambulancia anesteziológie a intenzívnej medicíny je v prevádzke každý deň, avšak v rôznych časoch. V pondelok a piatok pacientov prijíma od 8.00 do 14.00 hod, utorok a štvrtok od 9.00 do 12.00 a v stredu je ordinačný čas od 9.00 do 11.00 hod. „Zmenu ordinačných hodín si vyžiadala rozvrh prác lekárov počas covidového obdobia, vakcinácie obyvateľstva, ako aj dopyt zo strany pacientov,“ hovorí riaditeľka Nemocnice AGEL Zlaté Moravce Nina Horniaková. Na anesteziologické vyšetrenie sa pacienti môžu objednať

každý pracovný deň, v čase od 13.00 do 15.00 hodiny na telefónnom čísle 0911/653 626, prípadne elektronicky na e-mailovej adrese jarmila.baratova@nzm.agel.sk, alebo osobne v ambulancii. Ambulancia anesteziológie a intenzívnej medicíny sa nachádza v pavilóne chirurgických disciplín na 1. poschodí vľavo.

„Anesteziologická ambulancia je zameraná na predoperačnú prípravu pacientov pred plánovaným operačným výkonom ako v našom zdravotnom zariadení, tak aj pre iné zdravotnícke zariadenia,

najmä v sieti AGEL. Na ambulancii pod vedením primárky Dekrétovej pracujú skúsení lekári a anesteziologická sestra. Úlohou anesteziológa je podrobne preskúmať zdravotný stav pacienta a zhodnotiť jeho riziká vo vzťahu k anestézii,“ vysvetľuje riaditeľka nemocnice. Vzhľadom na to, že do ambulancie veľmi často prichádzajú pacienti, ktorí ešte neboli operovaní a nemajú skúsenosť s anestéziou, vyžadujú si citlivý a trpezlivý prístup, ktorý im

v zlatomoraveckej nemocnici radi poskytnú.

Vzhľadom na stále pretrvávajúcu pandémiu koronavírusu s prevažujúcou mutáciou omikron sa plánované operácie v nemocnici rozbiehajú len pomaly. Ku koncu marca mala nemocnica 19 covid pozitívnych pacientov a z radov kolegov kvôli koronavírusu vypadli piati zdravotníckí zamestnanci.

Mgr. Martina Pavliková,
hovorkyňa skupiny
AGEL SK

Nemocnica v Zlatých Moravciach zorganizovala mimoriadne darovanie krvi

Mimoriadny odber krvi zorganizovala dňa 10. marca 2022 Nemocnica AGEL Zlaté Moravce, keďže vzhľadom na aktuálnu situáciu sa očakáva v najbližšom období vyššia spotreba najvzácnejšej tekutiny. Odber bol posledným, ktorý sa uskutočnil v pôvodných priestoroch, pretože pracovisko čaká v najbližšej dobe revitalizácia.

Vo vyhradenom čase nemocnicu navštívilo 14 darcov, aby prispeli k zvýšeniu zásob krvi. „Obrovská vďaka patrí každému jednému darcovi, aj tým, ktorí napokon krv darovať nemohli. Ich ochotu a predovšetkým fakt, že im zdravie a životy úplne cudzích ľudí nie sú ľahostajné, si nesmierne vážime.“ vyjadřila sa Nina Horniaková, riaditeľka Nemocnice AGEL Zlaté Moravce.

Ďalší odber krvi plánuje zlatomoravecká nemocnica vo vyhradených priestoroch už v mesiaci máj. Presný dátum bude pre verejnosť včas zverejnený. Doterajšie priestory vyhradené na darovanie krvi plánuje nemocnica revitalizovať: „V rámci úpravy plánujeme celkovú zmenu rozmiestnenia jednotlivých miestností, zväčšenie odberovej miestnosti, pribudne čajová kuchynka pre darcov ako aj denná

miestnosť pre personál. Účelom úpravy priestorov je zvýšiť pohodlie pre samotných darcov, personál, ale predovšetkým zlepšiť plynulosť odberov,“ uviedla Horniaková.

Darcom krvi môže byť každý občan, kto dovŕšil 18. rok života a nedosiahol 60. rokov a jeho telesná hmotnosť presahuje 50 kg. Pokiaľ je človek pravidelným darcom, môže darovať krv až do svojich 65. rokov. Frekvencia darovania je pre mužov 3 mesiace a pre ženy 4 mesiace od posledného odberu. Pred odberom sa darcom odporúča naraňkovať sa a požiť tekutiny (káva bez mlieka, voda, čaj). V deň odberu je nutné vylúčiť konzumáciu

mlieka, masla a mastných jedál. Darovať krv nie je možné dva týždne po použití antibiotík; od dvoch týždňov po tri mesiace po očkovaní v závislosti od jeho druhu; pol roka po operácii a nastrelení piercingu, náušnic alebo tetovania a počas menštruácie Darca nesmie byť nosičom vírusu HIV (mat' AIDS), nemôže byť po prekonaní hepatitídy (žltacky) typu B a C a nemôže trpieť na iné závažné a chronické ochorenia. Predpokladom darovania krvi je vstupné vyšetrenie a vyplnenie dotazníka.

Mgr. Martina Pavliková,
hovorkyňa skupiny
AGEL SK

Michal Klučiar: Väčšina ukrajinských odídenčov prišla o svoje domovy a nemajú potuchy, kde sú, kam idú, či ešte niekam idú

Dobrovoľník Michal Klučiar v rozhovore hovorí o tom, ako prebieha pomoc pre utečencov v Zlatých Moravciach. Od materiálnej zbierky cez ubytovanie až po zabezpečenie zákonného zástupcu pre dvoch mladých ľudí z Ukrajiny.

Prvýkrát sme sa stretli na humanitárnej zbierke, ktorú organizovala Apoštolská cirkev na Slovensku, zbor Nitra v spolupráci s vedením mesta Zlaté Moravce. Zhodnotili by ste ju úspešne? Doniesli ľudia dostatok potravín, liekov a hygienických potrieb?

Áno, bola to dobrá zbierka a úspešná. Zachytila prvú vlnu ľudskej túžby pomôcť. Tým, že bola účelovo zameraná na hygienické potreby a také jedlo, ktoré je potrebné najmä pre matky s deťmi, nachádzajúce sa v tranzite, tak to bolo zároveň aj veľmi efektívne. Drvivú väčšinu som potom previezol do logistického centra v Košiciach. Je to jedno z mnohých miest, kde ubytovávajú ukrajinských utečencov. Odtiaľ, ak chcú rodiny pokračovať ďalej, personál logistického centra ich odvezie na autobus, na vlak, podľa toho, čo potrebujú. Celkovo som bol zo zbierky nadšený aj z toho dôvodu, že ľudia boli veľmi ochotní a priniesli to, čo bolo potrebné a bolo toho akurát.

Teraz pomáhate utečencom z Ukrajiny, ktorí sú ubytovaní v komunitnom centre v Zlatých Moravciach. Vedeli ste od začiatku, že budete pomáhať takýmto spôsobom?

Nie, vôbec. Išlo to spontánne podľa toho, ako sa vyvíjala situácia.

Tým, že ste uskutočnili zbierku a teraz poskytli ubytovanie tým, ktorí to naozaj potrebujú, ste iba začali. Ľudia sem prišli s pár taškami a všetko, čo poznali nechali za sebou. V čom im momentálne pomáhate najviac?

Bolo tam viacero vecí, ktoré bolo potrebné najskôr vybaviť. Napríklad sme obstarali všetky dokumenty na cudzineckej polícii, čo bol zdĺhavý proces vybavovania od deviatej rána do pol tretej rána. Rovnako sme im vybavovali aj lekárske prehliadky, školy, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, skrátka pomáhame im povypĺňať všetky žiadosti.

Zároveň sa mesto veľmi krásne zomklo a spolupracuje na všetkých úrovniach. Či je to terénna sociálna práca, alebo sám primátor, ktorý je zvlášť aktívny a celý čas vybavuje, zháňa a rieši všetko, čo treba. Pani Ďurčeková, ktorá má výdajňu šatstva, je tiež veľmi nápomocná a rovnako aj mestská polícia. Je to naozaj nádherná spolupráca. Zatiaľ sa snažíme postarať o všetko, čo je momentálne potrebné.

Spolu s matkami prišli aj deti. Obzvlášť s nimi je komunikácia náročná. Videli a zažili to, čo my dospeli nie. Spolupracujete

Michal Klučiar

aj so psychológmi alebo psychiatrami?

Zatiaľ nie. Najskôr sme sa chceli stať ich priateľmi. Zobrali sme všetky deti na prechádzku a ukázali im mesto a multifunkčné ihrisko. Dali sme im nejaké bicykle a snažíme sa. Snažíme sa. Veľmi vzácne bolo vidieť zmenu v detských tvárach, kedy sme v skormútenom výraze videli náznak prvého úsmevu.

Do komunitného centra môžete ubytovať dvadsať ľudí. Budete môcť fungovať takto dlhodobo? Myslí vám tým, či budete mať dostatok materiálnych a finančných zdrojov, prípadne dobrovoľníkov, ktorí chcú pomáhať rodinám.

Neviem. Je ťažké niečo predpokladať. Mesto zabezpečilo to, že vo vedľajšej škôlke, kde sa varia obedy pre deti, navýšila kuchyňa ich počet a prinášajú teplé jedlo aj sem do komunitného centra. Pre druhú skupinu

Ukrajincov, ktorí sú ubytovaní na štadióne, je to zabezpečené zase iným spôsobom.

Takže majú tu zaistené teplé varené jedlo aj prístup základných potravín a vlastne všetkého, čo potrebujú. Ale čo bude ďalej, to sa obávam, že nikto nevie. Toto je ešte dlhodobý problém.

Komunikujete aj s inými komunitnými centrami a organizáciami, ktoré poskytujú ubytovanie pre Ukrajincov?

Ja som spolupracoval s logistickým centrom, ktoré tiež patrí pod Apoštolskú cirkev. V Košiciach máme veľký zbor, je tam veľká budova a dosť dobrovoľníkov. Vozia na hranice potrebné veci, ktoré sa tam rýchlo míňajú. Máme na hraniciach aj menší rómsky zbor, ktorý pomáha hlavne Rómom prichádzajúcim z Ukrajiny. Tie zásoby teda slúžili aj im, aj ďalším. Boli pre ľudí, ktorí ich potrebovali.

(pokračovanie na str. 6)

(pokračovanie zo str. 5)

Aká bola pre vás najťažšia situácia, ktorej ste museli čeliť odkedy začala vojna?

Najťažší bol dnešok (piatok 18. marec 2022, pozn. red.). Vidieť ľudí, ktorí sú na matracoch v telocvični a vidieť tú beznádej. Väčšina tých ľudí prišla o svoje domovy a nemajú potuchy, kde sú, kam idú, či ešte niekam idú. Myslím si, že nebudem príliš zlý, ak poviem taký výraz, že sú pohadzovaní ako horúce zemiaky. Samozrejme, je to všetko forma pomoci, ale z ich pohľadu to mohlo byť vnímané tak, že prišli na miesto, kde sa im snažili pomôcť. Ľudia, ku ktorým prišli, ich niekam nasmerovali, potom zase inam a odtiaľ boli nasmerovaní opäť na úplne iné miesto. Deje sa to z toho dôvodu, že ide o obrovský počet utečencov. My sme vlastne akoby tí koncoví prijímatelia. Snažíme sa im

niečo vybaviť, ale dopredu sa to nedá. Aj dnes prišiel autobus ľudí, ktorých sa od skorého rána snažíme zabezpečiť. Najprv im poskytujeme ubytovanie, hygienu a stravu. Zároveň im chceme zaobstarať aj nejaké dlhodobšie riešenie, pokiaľ sa nejedná o ľudí, ktorí majú nejaký ďalší plán.

Vidieť deti, ktoré prichádzajú bez nádeje, to je najťažšie zo všetkého a zároveň vedieť, že im nevieme všetkým pomôcť tak, ako by sme chceli.

Ktorá vás naopak potešila? Zažili ste odvtedy aj nejaký úsmevný, pekný moment, ktorý vás potešil a povzbudil v tom, čo robíte?

Detské tváre a ich úsmevy. Najmä keď sa im skormútené tváre premenili na úsmev. Keď vidíte deti, ktoré sa k vám rozbehnú a tešia sa, že vás vidia, lebo vnímajú, že tu majú nový domov a ľudí, ktorí sa o nich starajú.

Takisto sme dnes do telocvične zobrali ženy, ktoré sú tu ubytované. Vysvetlili sme im o čo ide a veľmi nám pomáhali. Koordinovali a vysvetľovali svojim vlastným spôsobom všetky potrebné informácie. Takže aj to bolo veľmi vzácné. Vidieť, že ich to tešilo, že môžu nejakým spôsobom pomôcť. Vôbec sa tu totiž necítia dobre z toho pohľadu, že je o nich postarané. Chcú sa nejakým spôsobom odvdáčať, chcú niečo robiť a toto bolo pre nich vzácné, pretože sa do tohto procesu pomoci mohli zapojiť.

Nemáte obavy z toho, že pomoc zo strany občanov časom oslabne?

Ja som realista a nemám z toho obavy. Ja to očakávam, pretože vždy je na začiatku nejaká eufória, nejaké nadšenie, chuť pomôcť, ktoré postupne opadajú. Ako každá kríza, aj táto donesie rozdielne názory. Takže nie sú to obavy, je to niečo, čo bude realita.

Sám ste u seba doma prichýlili jednu rodinu. Prečo ste sa tak rozhodli? A aké je to žiť s takou rodinou?

Nemáme rodinu, ale dve mladistvé osoby – 16 a 17 ročné, ktorých rodičia zostali pomáhať na Ukrajine. Ale na základe dôvery poslali svoje deti do bezpečia. Tým, že tu nemajú zákonného zástupcu, tak sme sa dostali do súdneho procesu s jednou mladistvou osobou, pričom s druhou je to už vybavené. Okresný súd musí rozhodnúť, či súhlasí s mojim návrhom na to, aby som aj druhej osobe bol pridelený ako opatrovník. Takýmto spôsobom by som mohol byť ich zákonný zástupca súčasne a mohol im podpísať všetky potrebné papiere na úradoch, u doktora, v škole, takže aj kvôli tomu museli byť ubytované u nás doma. Ako sa hovorí, je to vlastne jedno s druhým.

Kamila Sopková

Krížová cesta mestom Zlaté Moravce

V pôstnom období sa veriaci modlievajú Pobožnosť krížovej cesty. V Zlatých Moravciach sa pravidelne organizuje aj hraná krížová cesta, ktorá je spestrená o herecké stvárnenie jednotlivých zastavení. Zúčastniť sa takejto krížovej cesty mohli obyvatelia Zlatých Moraviec opäť po dvoch rokoch.

Pobožnosť krížovej cesty sa konala v nedeľu 27. marca 2022. Program začal v popoludňajších hodinách pred Kostolom bratov Tešiteľov v Zlatých Moravciach. Tu začal úvod krížovej cesty a zároveň i začiatok hranej krížovej cesty.

Mladí herci v krátkosti zobrazili každé jedno zo štrnástich zastavení. Po hranej ukážke nasledovali modlitby veriacich. Krížová cesta postupne

smerovala ulicami Zlatých Moraviec ku Kostolu sv. Michala Archanjela, kde bol záver krížovej cesty. Na krížovej ceste sa podľa odhadu zúčastnilo niekoľko stoviek veriacich, čo je podľa organizátorov po dvojročnej vynútenej prestávke veľký úspech.

Podujatie aj tento rok pripravil farský úrad za účasti a pomoci ľudí zo zlatomoravského dekanátu. Ústrednou

témou tohto ročníka bol citát zo Svätého Písma: „Neúnavne konajme dobro.“ Gal 6,9. Dobrým zvykom organizátorov je každý rok zúčastnených ľudí obdarovať malou drobnosťou.

Preto si okrem zážitku veriaci odnášali aj malú drobnosť v podobe krížika.

Peter Klimant

Farár Zlatých Moraviec Peter Štálnik: Prázdny hrob je našou nádejou

Tri dni sme sledovali Ježiša v jeho utrpení, smrti a pochovaní, aby sme teraz stáli pred udalosťou nevyssloviteľnou, ľudsky nemožnou a svetu neuveriteľnou: Jeho hrob je prázdny a počuť iba hlas anjela, ktorý oznamuje: Niet ho tu. Vstal z mŕtvych! Je to udalosť, pri ktorej každý z nás vo svätej Veľkej noci cíti, že jeho srdce osciluje medzi túžbou prirnúť k tejto udalosti a pochybnosťami, či to bolo naozaj tak. Avšak toto naše vnútorné rozpoloženie nie je odlišné od toho, čo zažívali učeníci a ženy pri hrobe na tretí deň po Jeho ukrižovaní. Niet sa čo čudovať, veď smrť je smrť, je to koniec života, vzťahov, citov, prítomnosti. Ak niekto zomrie, zomrie s ním všetko. Ježišova smrť otvorene popiera všetko, čo hovoril a robil. Ohlasoval príchod Božieho kráľovstva a kde je teraz to jeho kráľovstvo? Uzdravoval chorých a oslobodzoval posadnutých zlým duchom a teraz sú tu opäť chorí a zviazaní nečistými duchmi. Svojou láskou pritiahol k sebe mnohých a vytvoril spoločenstvo prvých učeníkov a teraz sa všetci rozutekali a dom učeníctva sa rozpadol ako domček z kariet. Pre Petra a ostatných učeníkov sa zdala byť sobota po Veľkom piatku dňom, kedy zvíťazila moc zla; dňom, kedy zhasla akákoľvek nádej; dňom, kedy už nič nemá zmysel, veď mŕtve telo ich Majstra je uložené v hrobe. Môže však nekonečná Láska

zostať uzavretá v hrobe navždy?

Mária Magdaléna sprevádzala Ježišovo mŕtve telo od zloženia z kríža až po uloženie do hrobu, vrátane privalenia veľkého kameňa k jeho vchodu. Aké veľké muselo byť jej prekvapenie v to veľkonočné ráno, keď kameň nebol na svojom mieste? A aký veľký strach ju musel preknúť, keď videla v hrobe namiesto mŕtveho tela mladíka v bielom, ktorý tlmí jej strach slovami: „Neľakaj sa. Hľadáš Ježiša Nazaretského, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu. Vstal z mŕtvych.“ Hľa, hlas Božieho posla, ktorý povedal nahlas to, čo ženy síce videli, ale nevedeli vyjadriť ľudskými slovami. Sú to slová nádeje. Veď človek si prirodzene kladie otázku: Čo bude po smrti? Udalosť Veľkej noci nám dovoľuje odpovedať, že smrť nemá posledné slovo, pretože nad smrťou zvíťazil Život. Táto naša istota nie je založená na rozumových argumentoch, ale na viere, ktorá vychádza z historickej skutočnosti: Kristus, ukrižovaný a pochovaný, vstal z mŕtvych, aby sme aj my, ľudia veriaci v Neho, mali účasť na jeho večnosti. Táto zvesť je jadrom evanjeliového posolstva, tak ako to jasne vyjadril apoštol Pavol: „Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj vaša viera. Ak len v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najubohejší zo všetkých ľudí.“ (1 Kor 15, 14.19) Vzkriesenie

Peter Štálnik

nie je žiadna teória, ani mýtus, ani sen, ani vízia, ani utópia, ani rozprávka, ale je to jedinečná a neopakovateľná skutočnosť: Ježiš z Nazareta, Syn Márie, ktorý bol ukrižovaný a pochovaný, zanechal víťazne prázdny hrob. Ježiš vzkriesený z mŕtvych je naša nádej! Toto je posolstvo Veľkej noci, ktoré nám zaznieva do sveta poznačeného toľkým zlom v mnohorakých podobách. Veľká noc nám prináša pevnú a ničím nepremožiteľnú nádej, že nič nie je silnejšie ako láska Boha k ľuďom. Je to nádej, s ktorou sa chce dnes Cirkev deliť

s každým človekom, zvlášť s tými, ktorí sú prenasledovaní pre svoju vieru; ktorí sú nespravodlivo utláčaní; ktorí sa nachádzajú uprostred hrôzy vojny; ktorí už v živote stratili akúkoľvek nádej. Je to nádej, ktorá dokáže vzbudiť odvahu opäť konať dobro. Mária, Hviezda nádeje, nech vedie ľudstvo k istému prístavu záchrany, ktorým je vzkriesený Kristus. Jemu, víťaznému Kráľovi, dnes spievame naše radostné Aleluja!

Peter Štálnik,
farár Zlatých Moraviec

Pani Barbora Pajerská oslávila 100 rokov

Krásneho životného jubilea 100 rokov sa dožila naša občianka pani Barbora Pajerská z Chyzeroviec. K jej sviatku prajeme všetko dobré.

Dňa 23. marca 2022 oslávila pani Barbora Pajerská 100 rokov. Narodila sa v Zlatých Moravciach – Chyzerovciach, kde prežila takmer celý život.

Svoje narodeniny oslávila v Zlatých Moravciach v kruhu svojej rodiny a priateľov v sobotu 26. marca 2022 v jednej zo zlatomoraveckých reštaurácií. K tomuto významnému okrúhlemu jubileu jej prišiel osobne zablahoželať aj primátor Zlatých Moraviec Dušan Husár.

„Pani Pajerská vchovala 4 deti – 2 dcéry a 2 synov. Teší sa zo 14 vnúčat a 17 pravnúčat. Bola vychýrená a známa cukrárka v okolí, jej penové torty poznali nielen u nás na Slovensku, ale aj v Anglicku, Taliansku či Rakúsku,“ informovalo Zariadenie sociálnych služieb (ZSS) Olichov, v ktorom pani Pajerská žije už štvrtý rok. „Do ďalších dní života jej prajeme pevné zdravie a radosť z každého prežitého

dňa.“ dodalo ZSS Olichov.

K blahoželaniu sa pripája aj naša redakcia, pani Barbore prajeme krásne slnečné dni

prežité v dobrom zdraví, šťastí a v príjemnej pohode.

Peter Klimant

Zvyky a tradície na Veľkú noc

Veľkonočné obdobie je bohaté na ľudové zvyky a tradície. Aj v regióne Zlatých Moraviec sme v minulosti praktizovali viaceré zvyky, z ktorých mnohé prežili až do dnešných dní.

Foto: ilustračné, pixabay.com

Prvá pekná tradícia sa viaže na Kvetnú nedeľu. Dievčatá v tomto čase chodili so zelenou vrbou a spievali pieseň „Kvetná nedeľa, kde si kľúče podela...“. Na kvetnú nedeľu sa okrem toho, podobne ako dnes, dávali posvätiť baburiatka. Po príchode domov si ich naši predkovia zvykli zastrčiť pod povalovú hradu v izbe alebo za obrazy na stene, aby ich chránili pred

búrkami. Jeden prút sa zvykol zapichnúť aj do hrobu na cintoríne.

Na Zelený štvrtok sa zaväzovali zvony. Na znak smútku tak zostávali mlčky. Deň totiž symbolizuje poslednú večeru s Ježišom Kristom. Okrem toho sa počas Zeleného štvrtku zvykli konzumovať iba zelené jedlá (špenát, kel, žihlava), mali podporovať zdravie a vitalitu.

Na Veľký piatok si kresťania pripomínajú umučenie a ukrižovanie Ježiša Krista. Tento deň bol spojený aj s očistnou mágiou. Ľudia sa chodili skoro ráno umývať do potoka ku krížom, aby boli svieži a dievčatám mali zmiznúť pehy a lišaje.

Počas Bielej soboty sa intenzívne pracovalo na príprave veľkonočných jedál. Bol to aj deň, kedy sa pri kostole „pálil Judáš“, šlo v podstate o pálenie starých olejov. Potom nasledoval obrad vzkriesenia. Veľkonočná nedeľa znamenala koniec obdobia veľkého pôstu. V kostole sa svätili veľkonočné jedlá.

Veľkonočný pondelok bol najmä zábavou pre chlapcov. Mládenci chodili od skorého rána od domu k domu polievať dievky. Nesmeli zabudnúť na žiadnu, pretože tá by sa veľmi urazila. V domoch boli pohostení jedlom a pitím. Zároveň dostali varené maľované vajčko. Na druhý deň, v utorok, chodili dievčatá šibať. S korbáčom navštevovali svojich oblievačov, ktorých za predchádzajúci deň dobre vyšibali.

Zdroj: publikácia Zlaté Moravce, 1998

Peter Klimant

Foto: ilustračné, pixabay.com

Marec – mesiac knihy v Mestskej knižnici v Zlatých Moravciach

Mesiac marec sa dlhé roky spája s knihami a čítaním. Marec – mesiac knihy bol v Československu po prvýkrát vyhlásený v roku 1955 na počesť Mateja Hrebendu – širiteľa slovenskej a českej knihy, knižnej kultúry a vzdelanosti. Dnes túto úlohu plnia knižnice. Hoci svoje knižné fondy sprístupňujú čitateľom po celý rok, v marci zvlášť aktivizujú svoju činnosť.

Do akcie Marec – mesiac knihy sa zapojila aj zlatomoravecká Mestská knižnica. Začiatok mesiaca patrilo takzvanému „Týždňu slovenských knižníc“, ktorý vyhlasuje Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc. „V roku 2022 to bol už 23. ročník tohto celoslovenského podujatia zameraného na zviditeľňovanie knižníc ako významných kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií. Mestská knižnica uskutočnila 3. a 4. marca „dni bez poplatkov“,

kedy bolo možné bezplatne sa zapísať do knižnice,“ povedala Alena Malá, vedúca Mestskej knižnice v Zlatých Moravciach.

Ako ďalej povedala, marec býva najrušnejším mesiacom v knižnici, kedy ju vo veľkom navštevujú deti materských a základných škôl so svojimi vyučujúcimi. „Pandémia koronavírusu nám posledné dva roky neumožnila pokračovať v tejto peknej tradícii. O to viac nás teší, že tohtoročné pozvania na spoločné návštevy knižnice sa stretli s pozitívnym ohlasom.

Počas marca nás navštívili žiaci 1. - 4. ročníkov všetkých štyroch základných škôl nášho mesta. Spoločne sme v knižnici privítali 7 tried prvákov, 7 tried druhákov, 6 tried tretiačov a 7 tried štvrtákov,“ uviedla šéfk knižnice.

Počas kolektívnych návštev absolvovali deti informatickú prípravu, kde sa hravou a súťažnou formou dozvedeli informácie o knihách, knižnici i výpožičnom procese. Podľa Malej je cieľom týchto podujatí motivovať deti a budovať u nich záujem o knihy a čítanie, pretože čítaním nielen získavajú nové vedomosti, ale rozširujú si aj slovnú zásobu a zlepšujú vyjadrovanie.

Napriek tomu, že marec je už za nami, záujem o zlatomoraveckú knižnicu pretrváva.

V apríli majú knižný stánok navštíviť deti zo zlatomoraveckých materských škôl – Žitavské nábregie, Kalinčiakova, Štúrova, sv. Alžbety, súkromná MŠ a Martin nad Žitavou.

„Našu prácu by nebolo možné realizovať bez spolupráce knižnice so školami všetkých stupňov. Preto by sme chceli vyjadriť poďakovanie vedeniu škôl i vyučujúcim a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu,“ povedala Malá.

Cieľom Týždňa slovenských knižníc, ako aj celého Mesiacu knihy, je pripomenúť si, že aj v období rozvoja moderných informačných technológií a počítačov má kniha svoje opodstatnenie a význam.

Peter Klimant

Spomienka na 20. výročie smrti ex-primátora Zlatých Moraviec Petra Orbana

Ing. Peter Orban sa narodil dňa 27. júla 1935. Pracoval ako geodet, býval v Zlatých Moravciach. V roku 1990 bol kooptovaný do Federálneho zhromaždenia ako nezávislý poslanec do Snemovne národov za volebný obvod č. 94 Zlaté Moravce.

V rokoch 1991-1998 bol primátorom mesta. Peter Orban bol primátorom v neľahkom období, keď prebiehala malá privatizácia. Snažil sa, aby budovy Službytu a Záhradníckych služieb, predtým Komunálne služby, neboli rozpredané, ale aby ostali mestu (SOV Dom služieb, Čistiareň, Združené prevádzky, Autoservis, Sklenárstvo, Skleníky a iné, čo sa aj podarilo). Za jeho pôsobenia bola zriadená mestská polícia a Turistická informačná kancelária. Primátor

Peter Orban mal rád svoje mesto. Za jeho pôsobenia sa zrekonštruovala Župná ulica a pripravila sa projekčne rekonštrukcia námestia a ulice Janka Kráľa. Projekty vyhotovila Landurbia Banská Bystrica, ktorá získala viaceré ocenenia v rámci Slovenska.

Pri vzniku Slovenskej republiky bola na Námestí Andrija Hlinku vysadená lipa ako symbol Slovanstva, rozširovala sa výsadba zelene a tiež sa uskutočnila rekonštrukcia

Pietneho parku. Za jeho pôsobenia sa nezabúdalo ani na históriu mesta, spomeniem aspoň jedno – pri príležitosti 100. výročia založenia Tekovského múzea 1896-1996 sa uskutočnila slávnostná akadémia za účasti predstaviteľov Archeologického ústavu v Nitre.

Nezabudlo sa ani na Tekovské noviny. Počas jeho pôsobenia zloženie mestského zastupiteľstva bolo rôznorodé, ale keď sa jednalo o mesto, vždy sa poslanci snažili o spoločnú reč. Všetci, čo sme mali česť s ním spolupracovať, spomíname na neho s úctou. Bol to človek s veľkou noblesou, žil pre svoju rodinu a mesto.

Pán Ing. Peter Orban zomrel 21. marca 2002, týždeň pred Veľkou nocou, pred 20-mi rokmi vo veku 67. rokov. Náhla choroba ho priviedla k Bohu na miesto večného pokoja, jeho hrob uzatvára jednoduchý kameň s vytesaným menom. Na poslednej ceste ho na zlatomoraveckom cintoríne odprevádzala rodina, obyvatelia mesta, poslanci MsZ. Pohrebné obrady vykonal vtedajší Bratislavsko-trnavský arcibiskup – metropolita Mons. Ján Sokol, ktorý bol aj hlavným celebrantom zádušnej sv. omše vo farskom Kostole sv. Michala Archanjela v Zlatých Moravciach.

Marian Tomajko

Objav najväčšieho germánskeho sídliska na Slovensku

Ponitrianske múzeum v Nitre usporiadalo v Mestskom múzeu v Zlatých Moravciach odbornú prednášku o príchode a živote Germánov na našom území v dobe sťahovania národov.

V priestoroch expozície výstavy Germáni a ich kultúra privítala v piatok 18. marca 2022 lektorka múzea Mgr. Ivana Valkovičová autorku výstavy archeologičku PhDr. Jaroslavu Ruttkayovú z Ponitrianskeho múzea v Nitre a archeológa doc. Mgr. Dominika Repku, PhD. so žiakmi z Katedry archeológie UKF v Nitre. Kultúrneho podujatia sa zúčastnila aj Mgr. Stanislava Blahová z OZ Leustach a ďalší hostia.

Expanzia najväčšej ríše stredoveku

V dobe rímskej sa rieka Dunaj stala hranicou dvoch svetov, ktorú strážili početné rímske pevnosti. Na juhu sa rozprestierala vyspelá kultúra Rimanov, sever a východné oblasti obývali svojimi jednoduchými drevenými stavbami barbari – Germáni. Antickí autori vo svojich dielach (P. C.

Tacitus) označovali obyvateľov severnej a strednej Európy a kmene žijúce medzi Rýnom, Dunajom a Vislou ako Germánov, ktorých pravlastou bola Škandinávia, Dánsko a severné Nemecko. Počas expanzie Rímskej ríše, najväčšej ríše stredoveku, k nám prenikali zo severu Dunaja Germáni – Kvádi a Markomani.

Poznanky o živote Germánov

O živote Rimanov a Germánov na Dunaji a Rýne sa zachovalo málo písomných poznatkov. Najviac informácií z bežného života Germánov, ich pôvode a mravoch sa zachovali v diele Germánia od autora Tacita (55-117). Viac informácií, ako o populačnej vyspelosti, sociálnych pomeroch, rituálnych a náboženských zvykoch sa dozvedáme až pri rekonštrukcii množstva hmotných archeologických nálezov.

Objav kvádskej osady v Párovských Hájoch

Terénny výskum v Nitre – Párovských Hájoch v údolí Vály – Dolina na svahu Cabajského potoka priniesol objav rozsiahlej germánskej kultúry z 3.-5. storočia, kedy na území západného Slovenska žili kmene Kvádov (Cornelius Tacitus). Pracovníci AÚ SAV odkryli na ploche cca 3500 metrov štvorcových osadu s 90 objektmi, z toho 24 obydlií, so zameraním na kovotepecú a kovolejarsku výrobu. V dobe rímskej sa obydliá stavali obdĺžnikového tvaru zahĺbené do zeme s vchodovými výklenkami orientovanými na východ. Sedlové strechy boli postavené na stĺpoch, neskôr s piliermi vo vnútorných rohoch stavby. K hmotným pamiatkam

patria hlavne nálezy ručne vyrábanej, obtáčanej a točenej keramiky na kruhu, dôkazy výroby tkanín dokumentujú praslenu a tkáčske závažia. Patria k nim aj fragmenty sklenených nádob, mince, ozdoby, súčasť odevov, železné nástroje a rôzne úžitkové predmety.

Osada v Párovských Hájoch z mladšej doby rímskej patrí k dôležitým germánskym sídliskám, ktorá je doposiaľ najväčšou svojho druhu na Slovensku. Po odchode germánskych kmeňov osada zostala niekoľko storočí ľudoprázdna. Opätovne ju osídlili až Slovania v 9. storočí.

Anton Kaiser

Zdroj: Ponitrianske múzeum v Nitre Germáni a ich kultúra - PhDr. Jaroslava Ruttkayová

Ukončenie dekády, Šípkarský klub Zlaté Moravce

Šípkarský klub Zlaté Moravce v sobotu 5. marca 2022 ukončil svoju až 6-mesačnú dekádu, v ktorej hráči bojovali o dvojnásobok bodov a do posledných chvíľ nebolo jasné umiestnenie v jednotlivých kategóriách. Účasť bola vysoká a bojovalo dokopy až 40 hráčov a hráčok, čo ukazuje, že šípky sa stali fenoménom, ktorý si získava stále viac priaznivcov.

Nechýbali skvelé vyrovnané zápasy, ktoré priniesli vzostupy a pády a zamiešali konečné poradie súťažiacich v jednotlivých ligách.

Prvé miesto a turnaj bez prehry patrilo Oliverovi Novotnému, ktorý skončil s perfektným skóre 15:3 na legy. Nechýbali zavretia, za ktoré sa nemusia hanbiť ani svetoví hráči, napríklad Miroslav Rajnoha 4. kolo a Juraj Valný 6. kolo a ani hodené maximá tzv. bingo, ktoré si po jednom rozdelili Ľuboš Slosjár, Peter Pánik a Vladimír Jakubík a tri bingá si hodil už spomínaný Miroslav Rajnoha.

Aktuálne začína v klube nová dekáda, ktorá je rozdelená do štyroch líg a samostatne ženská liga. Rozdelenie hráčov je podľa ich dosiahnutých výsledkov, a preto si každý športovec schuti zahrá svoj zápas. Klub sa neustále rozrastá a prijíma nových členov, preto každý, kto si to chce vyskúšať, je vítaný. Zápasy sa hrajú každú stredu o 18:00, kde sa venujeme steelovým šípkam a v sobotu o 17:30 máme softovú ligu v priestoroch Domu služieb na 1. poschodí. Všetky informácie o rebríčkoch, podujatiach a o samotnom

klube sú dostupné na webovej stránke www.zm-darts.sk.

Ako takmer každý športový klub, aj ten náš by sa nezaobišiel bez pomoci, a preto by som chcela záverom poďakovať mestu Zlaté Moravce, primátorovi mesta Zlaté Moravce PaedDr. Dušanovi Husárovi, poslancom mesta Zlaté Moravce, športovej komisii mesta

Zlaté Moravce a jej predsedovi PaedDr. Pavlovi Petrovičovi, ktorý sa v sobotu zúčastnil nášho podujatia a osobne odovzdal poháre víťazom v jednotlivých ligách. Dúfam, že sa budeme aj naďalej spolu stretávať a rozvíjať tento krásny šport.

Erika Pániková

LIPI & MANKY: Spomienkový večer

Dňa 11. júna 2022 pripravujeme spomienkový večer na dvoch našich kamarátov, ktorí odišli príliš skoro. Peter Lipovský a Peter Mankovecký. Spolužiaci z gymnázia, sedeli dokonca spolu v jednej lavici.

Neskôr oboch zaviedli životné cesty do Bratislavy. Lipi tu už s nami nie je sedem a Manky dokonca deväť rokov. Najvyšší čas uctiť si ich pamiatku spôsobom, ktorý im bol veľmi blízky, hudbou.

Peter Mankovecký pôsobil ako herec, režisér, autor scénickej hudby, príležitostný hudobník a napokon aj ako pedagóg na Vysokej škole múzických umení.

Peter Lipovský bol scenáristom (film Marhuľový ostrov) a mnohí ho poznajú hlavne ako textára piesní, ktoré

naspievala jeho partnerka Szidi Tobias.

Hlavne to však boli skvelí a výnimoční ľudia, kamaráti, priatelia.

Dňa 11. júna 2022 na nádvorí Mestského kultúrneho strediska v Zlatých Moravciach od 18-tej hodiny uvidíme niekoľko vynikajúcich hudobných zoskupení.

Mankyho brat Robo, alebo „starý Manky“ privedie so sebou hercov z Martinského divadla, Alenu Pajtinkovú, Barboru Palčíkovú, Daniela Žuvčáka, Mareka Geišberga,

Tomáša Gregu a Mariana Frkaňa, ktorí zaspievajú piesne z tvorby „malého Mankyho“ aj aktuálne piesne z divadelných hier uvádzaných Martinským divadlom. Milan Vyskočáni, ktorý zasa zhudobňoval Lipiho texty sa predstaví so svojim „Vyskočko Chalaňko Trio“. Veľkým prekvapením bude rockovo-alternatívna kapela z Bratislavy Krstní otcovia s frontmanom Ondrejom Mankoveckým, Petrovým synom, nazvime ho „najmenší Manky“. Z domácej hudobnej scény sa predstaví legendárne Embryo, pre ktoré Lipi písal možno aj svoje textárske prvotiny. Tak trochu doma sa tu môže

cítiť aj nitrianska rocková kapela Carpe Diem, pretože jej dvaja členovia – Boris Belica a Juraj Brezina sú zlatomoraveckými rodákmi. Predstaví piesne z pripravovaného debutového albumu. A napokon tu máme ešte jeden bonbónik, nitriansku kapelu Luvver, ktorej tvorbu by sme mohli označiť tiež ako alternatívno-rockovú.

Tento hudobný večer budú moderovať herci Alena Pajtinková a Milan Ondřík.

Už si len zaželayme dobré počasie, o ostatné sa postaráme.

Juraj Brezina

28. marec – Deň učiteľov

Učiteľ – jeho nekonečná trpezlivosť, láska k deťom, otváranie dverí do života, radosť z ich dosiahnutých výsledkov...

Je ťažké vyrátať všetky vlastnosti, ktorými musí pedagóg oplývať, vymenovať všetky činnosti, ktoré pedagóg musí vykonávať, kým sa aj jeho príchinením z malej hravej bytosti dieťaťa stane dospelý človek.

Pri príležitosti Dňa učiteľov sa v obradnej sále MSKŠ v Zlatých Moravciach konalo dňa 29. marca 2022 slávnostné oceňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Zlaté Moravce. Túto slávnostnú chvíľu spríjemnila sprievodným slovom Tatiana Kováčová. O kultúrny program sa postarali žiaci a pedagógovia ZUŠ v Zlatých Moravciach.

Slová úcty a vďačnosti zazneli v príhovore primátora mesta PaedDr. Dušana Husára.

Plaketu J.A. Komenského za tvorivú a obetavú prácu v školstve si prevzali z rúk primátora pedagogickí zamestnanci:

ZŠ Mojmírova:

Mgr. Lucia Šeptáková,
Mgr. Alena Farkasová

ZŠ Pribinova:

Mgr. Daniela Boldišová,
Mgr. Anna Hasprová
Mgr. Eva Šabíková

ZŠ Robotnícka:

Mgr. Jana Lukáčová

MŠ Kalinčiakova:

Júlia Bebcáková
Mgr. Jana Langová

MŠ Štúrova:

Ivana Micheličová

MŠ Žitavské nábrevie:

Tatiana Kováčová

ZUŠ:

Gabriela Šabová, Dis. art.

Z rúk primátora si prevzali nepedagogickí zamestnanci

ďakovný list za dlhoročnú úspešnú prácu v školstve:

ZŠ Mojmírova:

Ing. Anna Biringerová

ZŠ Pribinova:

Ing. Helena Petrovičová
Milan Hitka

ZŠ Robotnícka:

Ľudmila Zálešáková

MŠ Kalinčiakova:

Jozef Šidlovský

MŠ Slnecná:

Soňa Valentová

MŠ Žitavské nábrevie:

Zuzana Šabová.

Všetkým oceneným srdečne blahoželáme a prajeme hlavne pevné zdravie, pohodu a úspechy v pracovnom aj osobnom živote.

Na záver chceme vysloviť slová vďaky všetkým zamestnancom škôl a školských zariadení za ich obetavú prácu, ktorou sa prichňujú na výchove a vzdelávaní našich detí a žiakov.

Mgr. Dagmar Chrenková,
vedúca oddelenia školstva
a sociálnych vecí MsÚ

Stredná odborná škola obchodu a služieb Zlaté Moravce sprístupnila pútavú výstavu

Stredná odborná škola (SOŠ) obchodu a služieb Zlaté Moravce v spolupráci so Vzdelávacím centrom Múzea SNP v Banskej Bystrici a neziskovou organizáciou SHALOM Zlaté Moravce zorganizovali dokumentárnu výstavu pod názvom Osudy rasovo prenasledovaných na Slovensku v rokoch 1939–1945.

Slávnostné otvorenie výstavy sa uskutočnilo v utorok 22. marca 2022. Výstava sa zaoberá etapami rasového prenasledovania obyvateľstva na Slovensku a v Zlatých Moravciach v rokoch 1939-1945, pričom akcent kladie predovšetkým na riešenie židovskej otázky. Ide o putovnú výstavu určenú

základným a stredným školám, ktorá využíva metódu a formu rovesníckeho sprevádzania.

„Považujem za veľmi dôležité, zvlášť v dnešnej dobe, aby súčasná mladá generácia poznala aj túto časť dejín a nikdy nedovolila, aby sa niečo podobné zopakovalo. Ľudia zabúdajú. Nedovoľme

zabudnúť na túto tragédiu a poučme sa z histórie. Nedovoľme, aby niekto rozhodoval – kto prežije a kto kráča na istú smrť,“ povedal riaditeľ SOŠ obchodu a služieb Zlaté Moravce Štefan Halgaš.

„Som dojatý so všetkým, ako otvorenie výstavy prebiehalo. Ide o putovnú výstavu, ktorá mala premiéru práve tu v Zlatých Moravciach. V škole bude sprístupnená tri týždne a potom pôjde ďalej po Slovensku,“ povedal Ľudovít Chládek z n.o. SHALOM Zlaté Moravce.

Výstava bola zložená z 18-tich banerov, ktoré textom a dobovými fotografiami mapovali najmä holokaust na Slovensku. Dva banery boli venované čisto osudom židov zo Zlatých Moraviec.

Súčasťou výstavy bola aj expozícia desiatich obrazov od maliarky, rodáčky zo Zlatých Moraviec, Jany Viktorovej. Šlo o olejomalby, portréty židovských obyvateľov mesta Zlaté Moravce, ktorí tragicky zahynuli počas holokaustu.

Peter Klimant

Náš Deň vody 2022 na ZŠ Mojmirova: „Zviditeľniť neviditeľné“

Antoine de Saint – Exupéry v Malom princovi píše: „Dobre vidíme iba srdcom. To podstatné je očiam neviditeľné.“ Zviditeľniť neviditeľné je aj motto tohtoročného Dňa vody, ktorý sa oslávil na celom svete 22. marca. Hoci Exupéry samozrejme nemyslel vo svojom citáte na vodu ... môžeme použiť paralelu s týmto citátom, pretože práve neviditeľná podzemná voda je podstatná, a tak veľmi dôležitá pre nás. United Nations sa rozhodli ako tému tohtoročného Dňa vody vybrať práve podzemnú vodu a urobiť z neviditeľného viditeľné – World water day – Groundwater, Making the invisible, visible.

Na našej škole si každoročne pripomíname Deň vody. Počas týždňa od 22. marca sme pri tejto príležitosti žiakov zapojili do rôznych aktivít. Žiaci 4.C triedy sa zapojili do výzvy Západoslvenskej vodárenskej spoločnosti v Nitre, ktorá vyhlásila výtvarnú súťaž pre 1.-4. ročník ZŠ. P. uč. Čepčeková zaslala krásne výtvarné práce štvrtákov, na ktorých sa objavili motívy vody znázornené rôznymi technikami. Výtvarné práce boli vystavené v Arborete Mlyňany pri príležitosti akcie Dňa vody a žiaci odmenení peknými cenami. Na druhom stupni sme zapojili žiakov piateho ročníka, ktorí pracovali na hodinách biológie a geografie.

Zhotovili nápadité vodné kolobehy s použitím papierových tanierov. Na biológii vytvárali koláž vodného ekosystému, o ktorom sa práve učia. Aby sme zvýraznili význam podzemnej vody, vytvorili sme na biológii aj vodný ekosystém v sklenenej nádobe. Tu žiaci videli, kde sa nachádza podzemná voda vyplňajúca priestor medzi horninami. Naše najväčšie zásoby podzemnej vody – Žitný ostrov – sa objavili v projektoch žiakov 8. a 9. ročníka, ktoré koordinovala p. uč. Belicová. Žiaci zhodnotili význam tejto podzemnej vody ako zdroj pitnej vody pre nás a samozrejme potrebu ochrany tejto vody pred akýmkoľvek znečistením.

Ide o najväčšie zásoby pitnej vody v strednej Európe, ktorú si musíme vážiť. Poukázali tiež na potrebu šetriť vodou a venovať jej pozornosť. A to nielen počas jedného dňa v roku, ale celý rok.

Na našej planéte tvoria pitnú vodu len necelé 3% z celkového objemu vody. Aj toto číslo je určite dôvodom, prečo vode prikladáme takú dôležitosť a prečo voda má svoj deň v environmentálnom kalendári. Nezabúdajme teda myslieť na vodu a na jej nesmierny význam pre náš život. A to nielen na tú, ktorú vidíme...ale aj na tú neviditeľnú, podzemnú.

**PaedDr. Hana Verešpejová,
ZŠ Mojmirova**

Školské výmenné partnerstvo Erasmus + Pribinkári v Litve

Erasmus+ KA2 umožňuje mobilitu žiakov v rámci partnerských krajín, a to Slovenska, Litvy, Turecka, Rumunska a Grécka.

V dňoch od 26. februára 2022 do 6. marca 2022 sa uskutočnilo školské výmenné partnerstvo Erasmus + v Litve. Na túto mobilitu vycestovali vybraní žiaci ôsmeho a deviatego ročníka.

Dňa 26. februára 2022 sme plní očakávania vyrazili za dobrodružstvom do Litvy, konkrétne do mesta Kaunas, kde sídli naša partnerská škola. Nedelňu sme využili na večernú prechádzku malebným mestom a prvé spoznávanie učiteľov a žiakov zúčastnených v projekte Cross into the languages z Grécka, Turecka a Rumunska. Pondelok sa niesol v znamení spoznávaní našej partnerskej školy v Kaunase. Po výdatných raňajkách v hoteli sme sa spoločne presunuli do školy, kde nás čakalo slávnostné privítanie s bohatým programom. Videli sme tanečné vystúpenia, spev a hru na hudobných nástrojoch. Škola nás zaujala svojím moderným vybavením. Mali sme možnosť vidieť školský

bazén, tanečnú sálu, špičkovú jazykovú učebňu, biochemické laboratórium, mediálnu i počítačovú učebňu. Zaujali nás aj odychové zóny na chodbách školy. V popoludňajších hodinách žiaci absolvovali prvý workshop, na ktorom si vyrábali rôzne náramky vo farbách litovskej vlajky. Učitelia medzitým absolvovali oficiálnu návštevu u primátora mesta.

V utorok sme sa tešili na oslavu príchodu jari. Podobne ako na Slovensku aj v Litve ľudia v tento čas oslavovali fašiangy. V škole nás privítali žiaci v kostýmoch. Tento deň sa niesol v znamení výroby karnevalových masiek. Na školskom dvore sme si všetci spoločne zatancovali a zaspievali tradičné piesne a spoločne zapálili Morenu. Po návrate do školskej auly žiaci každej zúčastnenej školy zahrli malú divadelnú scénu, ktorú si pred odletom pripravili. V tento deň sme sa zúčastnili aj ukážkovej hodiny v mediálnej učebni, kde boli pre nás pripravené rôzne aktivity, napr. 3D hodina matematiky a biológie.

V stredu sme sa vypravili na

výlet do mesta Šiauliai. Prvou zastávkou bola Hora krížov. Je to fascinujúce miesto zaplnené tisíckami krížov. Táto hora je nielen kresťanským pútnickým miestom, ale aj symbolom odporu Litovcov voči vojnám a sovietskemu režimu. Nasledovala krátka prehliadka mesta. Ukončili sme ju v továrni na čokoládu Rūta. Po zaujímavej prednáške o histórii čokolády nasledoval "sladký" workshop, v ktorom sme si vyrábali vlastné čokoládové cukrovinky.

Štvrtok sa niesol v znamení športu, zábavy a spolupráce. Program v škole sa začal v telocvični, po rozcvičení sme si zahrli rôzne športové hry. Nasledovala hodina tance v školskej tanečnej sále, neskôr sme si zaplávali v bazéne, ktorý je súčasťou školy. Nemožno nespomenúť divadelný workshop. Hrali sme pantomímu, vymýšľali divadelný scenár, pri ktorom sme sa dobre nasmejali.

V piatok sme sa v skorých ranných hodinách vydali spoločne do hlavného mesta Vilnius. Keďže témou celého nášho pobytu boli divadelné predstavenia,

najskôr sme sa vybrali do múzea litovského divadla, hudby a filmu. Žiaci mali možnosť vyskúšať si úlohu hercov, dramaturgov, kostymérov či rekvizitárov. Po divadelných predstaveniach nasledovala prehliadka mesta. Navštívili sme napríklad bohémku štvrť Užupis, katedrálne námestie aj s Katedrálou svätého Stanislava, ulicu Pilies, ktorá je najstaršou ulicou v meste, ale aj Kostol svätej Anny, ktorý vraj očaril aj Napoleona Bonaparteho. V uliciach hlavného mesta a na trhoch vládla príjemná atmosféra sprevádzaná miestnou hudbou a vôňami dobrého jedla. Náš deň vo Vilniuse sme ukončili návštevou centra Future live, v ktorom si žiaci vyskúšali rôzne virtuálne hry.

Celý náš pobyt v Litve hodnotíme veľmi pozitívne. Usudzujeme, že naše kultúry aj samotný vzdelávací systém sú si veľmi blízke. Odnášame si nezabudnuteľné zážitky a skúsenosti. Čo je však najpodstatnejšie, upevnili sme našu spoluprácu s partnerskými krajinami.

PhDr. Gabriela Čázarová, PhD.

Ponuka na prenájom nebytových priestorov vo vlastníctve mesta Zlaté Moravce formou priameho prenájmu

Mesto Zlaté Moravce v súlade so zákonom SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Zlaté Moravce SM_001/2017, účinných od 01.01.2017 v znení neskorších dodatkov vyhlasuje ponuku na prenájom nasledovných nebytových priestorov vo vlastníctve mesta formou priameho prenájmu:

■ nebytové priestory o výmere 22,20 m² nachádzajúce sa na 1. poschodí v budove so súpisným číslom 1330 (Daňový úrad - kancelária č. 107) na Hviezdoslavovej ulici č. 183 v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 1129/2 o výmere 1211 m² (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria) zapísanej na LV č. 3453, pre katastrálne územie Zlaté Moravce, účel využitia prenajímaných nebytových priestorov: služby,

■ nebytové priestory o výmere 84,84 m² nachádzajúce sa na 1. poschodí v budove so súpisným číslom 1572 („Stredisko

občianskej vybavenosti“) na Ul. Duklianskej 2/A v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 2490/2 o výmere 849 m² (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria) zapísanej na LV č. 3453, pre katastrálne územie Zlaté Moravce, účel využitia prenajímaných nebytových priestorov: služby, maloobchod, kancelárske priestory, pohostinské a reštauračné zariadenia, skladové priestory, priestory na výrobné účely,

■ nebytové priestory o výmere 8,00 m² nachádzajúce sa na prízemí v nehnuteľnosti – stavbe so súpisným číslom 444 (Dom služieb), na Ul. Sládkovičova 1 v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 1885 (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria), zapísanej na LV č. 3453 pre katastrálne územie Zlaté Moravce, účel využitia prenajímaných nebytových priestorov: obchodné, kancelárske priestory, skladové priestory,

■ nebytový priestor č. 3, ktorý sa nachádza na podzemnom

podlaží stavby súpisné číslo 3027 (bytový dom), nachádzajúcej sa na Ul. Tekovská v Zlatých Moravciach, postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 3460/71 (druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria), zapísanej v katastri nehnuteľností - správa katastra Zlaté Moravce, okres Zlaté Moravce, k. ú. Zlaté Moravce na LV č. 5091, účel využitia prenajímaných priestorov: garážové státie.

Lehota na predkladanie ponúk končí dňa 25.04.2022 o 13.00 hod.

Bližšie informácie o prenájme vyššie uvedeného nebytového priestoru získate na úradnej tabuli a webovej stránke mesta Zlaté Moravce www.zlatemoravce.eu, /Mestský úrad; Predaj, prenájom/, prípadne na č. telefónu 037/69 239 22 (Oddelenie majetkovo – právne MsÚ Zlaté Moravce)

PaedDr. Dušan Husár,
primátor mesta

V marci nás navždy opustili títo Zlatomoravčania

Mária Hasprová

† vo veku 98 rokov,

František Lukáč

† vo veku 63 rokov,

Lena Mániová

† vo veku 78 rokov,

Jozef Mientus

† vo veku 79 rokov,

Aurélia Moravová

† vo veku 84 rokov,

Eva Rajková

† vo veku 82 rokov,

Anna Strákošová

† vo veku 86 rokov,

Veronika Šilhavíková

† vo veku 72 rokov,

Marie Vrábelová

† vo veku 74 rokov.

INZERÁT

MESTO ZLATÉ MORAVCE vyhlasuje v zmysle §281 až 288 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov obchodnú verejnú súťaž na prenájom časti pozemku o výmere 153 m² z parcely E-KN č. 2394/1, druh pozemku: orná pôda, o výmere 7787 m² nachádzajúcej sa v k.ú. Zlaté Moravce na Ul. 1. mája v Zlatých Moravciach v lokalite pri Hostianskom potoku zapísanej na LV č. 5417, účel využitia prenajímaného pozemku: v súlade s ÚPN, záhradka.

Lehota na predkladanie ponúk končí dňa 25.04.2022 o 13.00 hod. Bližšie informácie získate na úradnej tabuli a webovej stránke Mesta Zlaté Moravce www.zlatemoravce.eu, /Mestský úrad; Predaj, prenájom/, prípadne na telefónnom č. 037/69 239 22.

UPOZORNENIE pre právnické a fyzické osoby

Mesto Zlaté Moravce, v záujme ochrany zdravých podmienok, zdravého spôsobu života občanov, v zmysle § 4 ods. 3 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v zmysle **Všeobecného záväzného nariadenia č. 1/2011 o celoplošnej deratizácii**, vychádzajúc z potreby koordinácie (zníženie počtu hlodavcov, najmä potkanov), nariaďuje celomestskú jarnú deratizáciu **od 1. apríla do 30. apríla 2022.**

Cieľom deratizácie je znížiť počet nebezpečných hlodavcových škodcov, ako sú potkany a myši, ktoré sa rýchlo premnožujú a môžu byť prenášačmi viacerých ochorení zvierat či ľudí. Mestá a obce majú zo zákona povinnosť deratizovať v objektoch a na verejných priestranstvách, ktoré sú ich majetkom alebo ich spravujú. Podnikatelia a právnické osoby sú povinní vykonávať deratizáciu v ich alebo nimi spravovaných objektoch, v priestoroch určených na podnikanie a bývanie, v školských, zdravotníckych, športovo-rekreačných a telovýchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnych služieb, v skladoch, na skládkach odpadov a v kanalizačných rozvodoch.

Deratizáciu je potrebné vykonať **od 01. 04. 2022 do 30. 04. 2022.** Po vykonaní deratizácie sú právnické a fyzické osoby s oprávnením na podnikanie povinné, doručením dokladu o vykonaní deratizácie, **písomne informovať Mesto Zlaté Moravce**, Mestský úrad - oddelenie investičnej výstavby a hospodárskej činnosti – referát životného prostredia.

Odd. investičnej výstavby a hospodárskej činnosti referát ŽP

PONUKA NA PRENÁJOM NEBYTOVÝCH PRIESTOROV VO VLASTNÍCTVE MESTA ZLATÉ MORAVCE FORMOU PRIAMEHO PRENÁJMU Č. 1/2022

Mestské stredisko kultúry a športu, p.o., so sídlom Nám. A. Hlinku č. 2, 95301 Zlaté Moravce, správca mestského majetku, v súlade so zákonom SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Zlaté Moravce SM_001/2017, účinných od 01.01.2017 v znení neskorších dodatkov vyhlasuje ponuku na prenájom nasledovného nebytového priestoru a pozemku vo vlastníctve mesta formou priameho prenájmu:

■ **nebytové priestory o výmere 8,5 m² budova obchodu a služieb (stánok), postavenej na pozemku - parcele KN registra „C“, č. parcely 1904/8, zap. na LV č. 3453 čiastočne pre katastrálne územie Zlaté Moravce**

1. Účel využitia prenájmu ponúkaných nebytových priestorov: **rýchle občerštenie**
2. Účel využitia prenájmu pozemku: **podnikateľské účely**

Minimálna cena za prenájom ponúkaných nebytových priestorov a pozemku je určená v súlade s Prílohou č. 2 Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Zlaté Moravce SM_001/2017, účinných od 01.01.2017 v znení neskorších dodatkov, teda za nájomné za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenehávajú do nájmu na dohodnutý účel nebytové priestory

• 397,80 €/ročne za nebytový priestor /8,5m² x 46,80 €/m²/

Prílohou je predpokladaná doba prenájmu Doba určitá (tri roky)

Ostatné podmienky prenájmu

V cene prenájmu nie je zahrnutá spotreba elektrickej energie, vodné + stočné a odvoz odpadu. Mesto Zlaté Moravce si vyhradzuje právo zmeniť podmienky priameho prenájmu, odmietnuť všetky cenové ponuky resp. priamy prenájom zrušiť. Účastník môže predložiť najviac jednu ponuku. Ak účastník podá viac ponúk, budú všetky zo súťaže vylúčené.

Podmienky predloženia cenovej ponuky

Mesto Zlaté Moravce stanovuje lehotu na doručenie ponúk rešpektujúcich podmienky pre záujemcov o prenájom uvedeného majetku Mesta Zlaté Moravce do 29.04.2022 najneskôr do 13.00 hod., a to do na adresu Mestské stredisko kultúry a športu, p.o., Nám. A. Hlinku č. 2, 953 01 Zlaté Moravce.

Ponuka musí obsahovať:

a) Presné označenie účastníka:

- Fyzická osoba: meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko, telefonický kontakt
- Fyzická osoba - podnikateľ: obchodné meno, miesto podnikania, IČO, telefon. kontakt
- Právnická osoba: obchodné meno, sídlo, IČO, štatutárny orgán, telef. kontakt

b) Výška nájomného za 1 m²/rok

c) Účel nájmu

d) Účastník predloží aj **čestné prehlásenie, že nemá nedoplatky na daniach ani iné záväzky po lehote splatnosti**

e) Účastník predloží aj **čestné prehlásenie, že sa v jeho prípade nejedná o fyzickú osobu podľa § 9a, ods. 6 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, alebo právnickú osobu podľa § 9a, ods. 7 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov**

f) **Dátum a podpis oprávnenej osoby**

g) **Písomný súhlas fyzickej osoby so spracúvaním osobných údajov**

Návrhy ponúk je potrebné doručiť v určenom termíne v písomnej forme v zalepenej obálke označenej heslom „Nájom / nebytové priestory / – 1/2022 – Neotvárať!“, bez akéhokoľvek ďalšieho označenia zalepenej obálky, na Mestské stredisko kultúry a športu, p.o., Nám. A. Hlinku č. 2, 953 01 Zlaté Moravce (rozhodujúci je čas prijatia obálky). Informácie na tel. č. 0948 016610.

V Zlatých Moravciach dňa 6.04.2022

Ivan Horvát,

Poverený riadením mestského podniku MSKŠ

NESKORO VEČER
Talkshow
Petra Marcina

Mário "Kuly" KOLLÁR
Dominika RICHTEROVÁ
Martin KLINCÚCH

Večer plný zábavy, zaujímavé rozhovory, vtipné scénky, hry, piesne a skvelá LIVE atmosféra!

2. JÚN o 19.00 h.
DIVADELNÁ SÁLA MSKŠ ZLATÉ MORAVCE

VSTUPNÉ: predpredaj: 17,-€, v deň podujatia: 20,-€
VSTUPENKY: kancelária MSKŠ Zlaté Moravce a www.ticketportal.sk

Šimák Zámok

Divadlo na zámku PEZINOK

PREVAŽNE NEVÁŽNE

SCENÁR

MAROS KRAMAR

LUKÁŠ ADAMEC

LUKÁŠ LATINÁK

Réžia: Michal Spišák

26.4.2022 o 19:00h
MSKŠ, Zlaté Moravce

ticketportal.sk
BIG HK NAMES Green

SARUM

MIRO

EVENT FACTORY event agency & catering

Majáles

Zlaté Moravce

ŠTART 16:00

PIATOK 6.MÁJ 2022

HORKÝŽE SLIŽE ZÓNA A / DR.ZETOR KABÁT REVIVAL / INSIDE SVEDKOVIA LIEHOVOVI

AMFITEÁTER ZLATÉ MORAVCE

PREDPREDAJ TICKETPORTAL.SK

SPIEVAŇKOVO Koncert

ZLATÉ MORAVCE

MESTSKÉ STREDISKO KULTÚRY A ŠPORTU

24.4.2022 (17.00)

PREDAJ LÍSTKOV: MSKŠ, TICKETPORTAL, UČINKUŽI: RICHARD ČANÁKY, PETRA BUBAYOVA

MSKŠ Zlaté Moravce uvádza

MAFIÁNSKE historky

kambek

Peter Batthyany | Igor Adamec | Peter Sklár | Martin Vanek

5.5.2022

19:00

Vstupné: 16 €

PREDPREDAJ VSTUPENIEK

ticketportal.sk

MSKŠ Zlaté Moravce

Koncentrácie peľu stúpajú. Alergikom sa bude žiť ťažšie, hovorí výskum

Jar so sebou prináša mnoho pozitív ako napríklad viac slnka a dlhšie a teplejšie dni. No pre milióny ľudí na celom svete znamená aj zhoršenie zdravotného stavu a príchod alergií.

V súčasnosti nimi trpí približne desať až tridsať percent dospelých a až štyridsať percent detí.

Svetová zdravotnícka organizácia predpokladá, že do roku 2050 sa toto číslo ešte zvýši. Odhady hovoria, že v tomto čase bude alergiami trpieť približne polovica obyvateľov planéty.

Ak ste mali pocit, že posledné roky sa vaša alergia objavuje skôr, trvá dlhšie a je silnejšia, vôbec nemusí ísť len o subjektívny dojem.

V novej štúdii, ktorú uverejnil odborný časopis Nature

Communications, vedci hovoria, že peľová sezóna bude v dôsledku klimatickej zmeny čoraz intenzívnejšia.

Budúcnosť nevyzerá optimisticky

Už štúdia z roku 2021 zistila, že celková peľová sezóna bola v Severnej Amerike dlhšia o dvadsať dní než v roku 1990. Podľa vtedajších údajov koncentrácie peľu vzrástli o 21 percent.

Výskum amerických vedkýň teraz ukazuje, že ani v budúcnosti sa situácia nezlepší. Naopak, bude horšia.

"V našej štúdii sme zistili, že ak bude svet naďalej vo vysokej miere produkovať emisie oxidu uhličitého z dopravy, elektrární a ďalších zdrojov, tak USA budú v tomto storočí čeliť až 200-percentnému zvýšeniu celkového množstva peľu," píše na portáli The Conversation hlavné autorky článku Yingxiao Zhang a Allison L. Steinerová z Michiganskej univerzity.

Dodávajú, že peľová sezóna sa začne na jar až o 40 dní skôr a podľa ich scenára bude trvať až o devätnásť dní dlhšie ako dnes. A dopady nebudú len zdravotného charakteru.

"Zvýšenie hladín peľu v budúcnosti bude mať oveľa širší dosah ako niekoľko smrkaní a bolestí hlavy. Sezónne

alergie postihujú približne 30 percent populácie a majú ekonomické dôsledky, od zdravotných nákladov až po vymeškané pracovné dni."

Prečo pribúda peľ

Odborne povedané - peľ je súbor zrelých peľových zŕn. Je dôležitou súčasťou rozmnožovania rastlín, pretože obsahuje samčí genetický materiál.

"Množstvo peľu závisí od toho, ako rastlina rastie. Zvýšenie globálnej teploty podporí rast rastlín v mnohých oblastiach, a to zase ovplyvní produkciu peľu. Teplota je však len jednou časťou rovnice. Zistili sme, že väčším motorom budúceho nárastu peľu budú

(pokračovanie na str. 18)

Otvorili sme nové zdravotnícke zariadenie Dom ošetrovateľskej starostlivosti (DOS) a špecializované zariadenie TILIA v obci Slepčany

Dom ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej len DOS) je ústavné zdravotnícke zariadenie, ktoré je určené na **poskytovanie nepretržitej ošetrovateľskej starostlivosti a rehabilitácie** pacientom po prepustení z nemocnice, keď si už ich zdravotný stav nevyžaduje nepretržitý lekársky dohľad.

Prijímame pacientov na základe odporúčania obvodných lekárov **pri zhoršení zdravotného stavu z domáceho prostredia, čakateľov na umiestnenie do zariadení sociálnych služieb, prípadne aj klientov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb** (ďalej len ZSS).

Veľkou výhodou je **možnosť dlhodobej rehabilitácie (2-3 mesiace)**, nevyhnutnej po komplikovaných, operačne riešených zlomeninách a iných operačne riešených diagnózach.

Súčasťou našich služieb je aj **umiestnenie klientov počas dovoleníek príbuzných.**

DOS poskytuje **komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť** podľa stupňa sebestačnosti pacienta.

Naša pomoc pre vás a vašich blízkych aj v aktuálnej situácii

Nájdete nás: Žitavská 141, Slepčany

Infolinka: 0917 197 925 | email: info@ddzlatyvek.sk | www.ddzlatyvek.sk

zvyšujúce sa emisie oxidu uhličitého," vysvetľujú vedkyne.

Vyššia teplota predĺži vegetačné obdobie a poskytne rastlinám viac času na uvoľňovanie peľu a rozmnožovanie.

Oxid uhličitý zase podporuje fotosyntézu, čo je proces, ktorý poháňa všetky aktivity rastliny. Jeho zvýšenie podporí rast rastlín. Budú vďaka nemu vyššie a väčšie.

"Zistili sme, že hladiny oxidu uhličitého môžu mať v budúcnosti oveľa väčší vplyv na zvýšenie peľu ako na teplotu," vysvetľujú Zhang a Steinerová.

Zmeny sa líšia podľa regiónu

K výsledkom sa vedecký tím dopracoval na základe modelovania, pričom modely boli založené na historických dátach, ktoré predpovedajú tvorbu peľu pod vplyvom

rôznych faktorov, napríklad teploty a zrážok. Výskum sa týkal pätnástich rastlín, ktoré najčastejšie spôsobujú alergie.

Vedecký tím počítal s vyššími hodnotami oxidu uhličitého v atmosfére, ale aj s tým, ako sa bude v priebehu času meniť výskyt rastlín.

"Zistili sme, že na severovýchode USA sa budú peľové sezóny pri mnohých alergénnych stromoch čoraz viac prekryvať, pretože teploty a emisie oxidu uhličitého stúpajú. Kedysi to bolo tak, že duby najskôr uvoľnili peľ a až potom sa opelila breza. Teraz vidíme väčšie prekrytie ich peľových sezón," hovoria vedkyne.

Podľa štúdie sa bude peľová sezóna meniť viac na severe ako na juhu USA, pre väčší nárast teploty v severných oblastiach.

"Juhovýchodné regióny vrátane Florydy, Georgie a Južnej Karolíny môžu v budúcnosti očakávať veľký nárast peľu tráv a burín. Severozápad Pacifiku pravdepodobne zažije vrchol peľovej sezóny o mesiac skôr z dôvodu začiatku peľovej sezóny jelše," objasňujú Zhangová a Steinerová.

Môžeme zlepšiť predpovede

Podľa vedkýň väčšina súčasných predpovedí poskytuje len veľmi široký odhad o tom, ako to bude v budúcnosti vyzeráť.

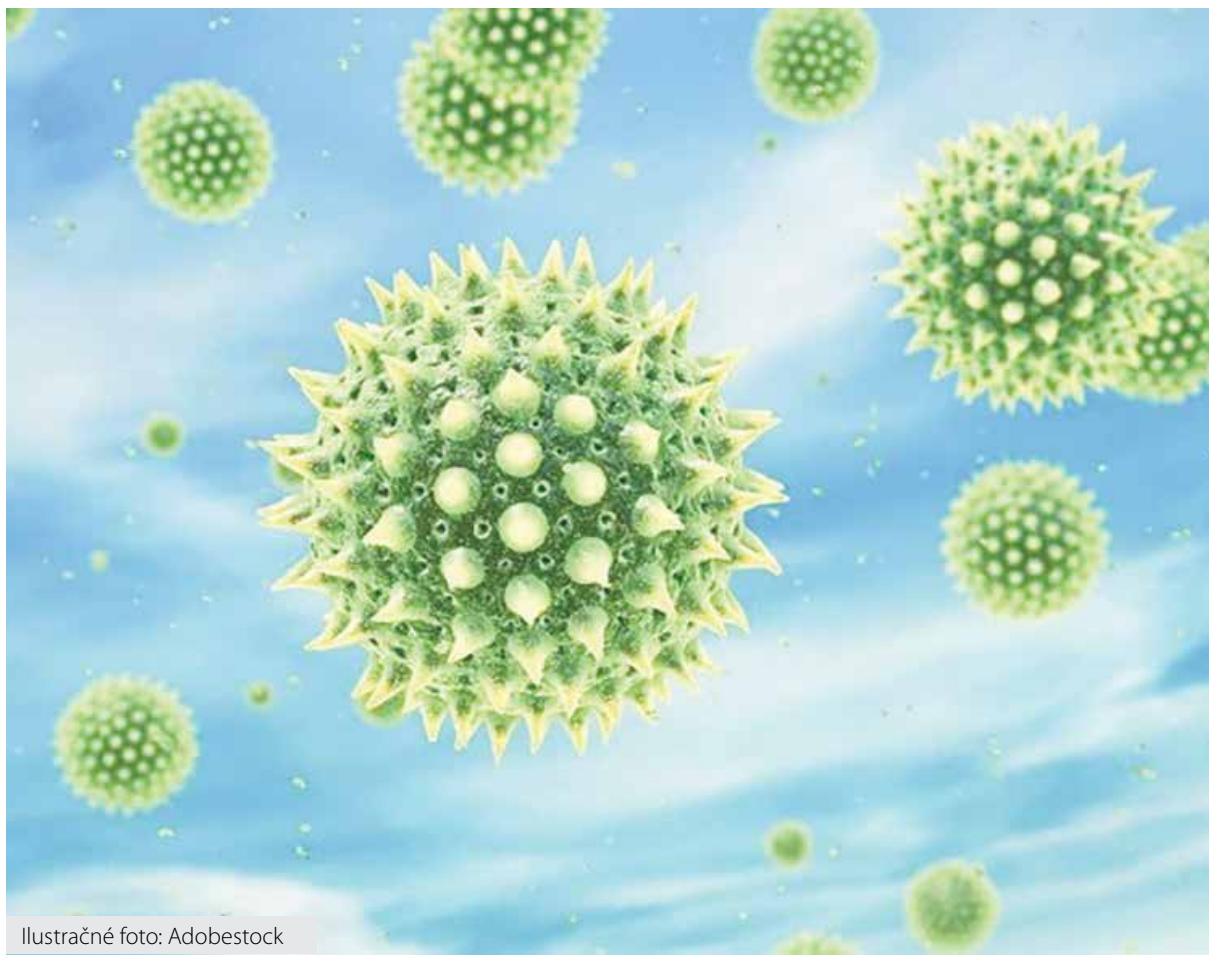
Tvrdia, že časť problému spočíva tom, že neexistuje veľa pozorovacích staníc na počítanie peľu. Väčšinu z nich prevádzkujú alergiológické ambulancie. Po celej krajine je ich rozmiestnených menej ako sto. Napríklad Michigan,

z ktorého obe pochádzajú, nemá žiadnu stanicu.

Zdôrazňujú, že meranie rôznych druhov peľu je veľmi náročný proces. Aj preto sú aktuálne predpovede často "deravé". Väčšina z nich je založená najmä na tom, čo stanica pozorovala v minulosti, a na predpovedi počasia.

Veria, že ich model, by mohol poskytnúť cielejšie predpovede peľu v celej krajine.

"Zo satelitných údajov a prieskumov na zemi môžeme odhadnúť, kde sa stromy nachádzajú. Vieme tiež, ako teplota ovplyvňuje výstup peľu – čo nazývame fenológia peľu. Tie informácie môžeme skombinovať s tými o meteorologických faktoroch, akými sú vietor, relatívna vlhkosť a zrážky, aby sme zistili, koľko peľu sa

Ilustračné foto: Adobestock

dostane do vzduchu. Atmosférické modely môžu ukázať aj to, ako sa peľ pohybuje, keď fúka, vďaka čomu vieme vytvoriť predpoveď v reálnom čase," vysvetľujú.

Po vyhodnotení týchto údajov, získajú odborníci informácie o tom, čo sa práve v danej oblasti deje, a budú môcť informovať ľudí, ktorí trpia alergiami.

Vedkyne priznávajú, že mnohé otázky ostávajú stále nezodpovedané. Nemajú napríklad odpoveď na to, prečo rastliny v niektorých rokoch produkujú viac peľu ako v iných. Zatiaľ nedokázali nájsť dobrý spôsob, ako tento údaj zahrnúť do modelov.

Nie je tiež úplne jasné, ako budú rastliny reagovať, ak sa hladiny oxidu uhličitého dostanú na príliš vysokú úroveň.

Nie je všetko zodpovedané

Denisa Koleničová

Alergia

- Je neprimeraná reakcia imunitného systému na látky, s ktorými sa bežne stretávame vo vonkajšom prostredí.
- Ochorenie nemusí ohrozovať život, ale môže ho negatívne ovplyvňovať.
- Príznaky sú často podobné klasickej nádche, bez odborného vyšetrenia ich len potláčajú a samotné ochorenie u nich pretrváva.
- Na niekoľkonásobnom náraste alergických chorôb sa podľa Národného portálu zdravia podieľajú viaceré príčiny – genetické faktory, zmeny spôsobu života, ale tiež zmeny vonkajšieho i vnútorného prostredia.

ČIASTOČNE MOZAIKOVÁ OBRYSOVKA

		3		6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		23				
A	K																					K	A	
B	K																						K	B
C	K																						K	C
D	K																						K	D
E	K																						K	E
F	K																						K	F
G	K																						K	G
H	K																						K	H

„Japonci pri stretnutí ruku nepodávajú, iba sa uklonia, lebo nemajú radi ...“

Zľava doprava: A. Menší kyjak. – B. Kvietista, člen anglickej náboženskej sekty – C. Bohatstvo, majetok. – D. Ken-gura. – E. Malý kôň. – F. Chrámy. – G. Lahodný mliečny nápoj. – H. Najväčší grécky ostrov.

Sprava doľava: A. Lodný hák. – B. Hrací list. – C. Držiak na kosísku, kvakulka. – D. Ašpirant na hodnosť dôstojníka. – E. Lietajúce ústroje vtákov. – F. Malá kocka. – G. Knihy. – H. Ruža.

Vodorovne: A. Veľmi túži, baží (expr.) – kozorožec, po česky. – B. Začiatok tajničky. – C. Darca krvi – pozývalo (kniž.) – staršia stíhačka. – D. Meno herca Costnera – časti rastliny – nevýrazne, chabo – znášaj bolesť. – E. Austrálsky pštros – ošetrovateľ psov – český výrobca nožov – zadná časť lode. – F. Naničodník – alelomorfa – vykonávajú tavbu. – G. Koniec tajničky. – H. Patria ci Iberke – súostrovie v Karibiku. –

Zvisle: 3. Začiatok hesla. – 6. Ázijský štát – Galovia. – 7. Dym, čmud (bás.) – obruby – lebka (zastar.). – 8. Opäť – roľa. – 9. Člen vlády. – 10. Bod v džu-

de – stánok. – 11. Error (skr.) – zvarový spoj – spojka. – 12. Rieka, po anglicky – mlyn, po česky. – 13. Lekárň (hovor.). – 14. Zahrotené tyče – spád. – 15. Organizácia zahraničného obchodu (skr.) – liečivá izbová rastlina – druh výbušniny, trinitrotoluén. – 16. Zdravotný (skr.) – tyran, ukrutníci (expr.). – 17. Okradol, olúpil (expr.). – 18. Ochotne – úskoky, lesti. – 19. Farba na vajčička – vojenská predajňa – čistiaci prášok. – 20. Obec v okrese Brezno – kazašský ľudový básnik. – 23. Koniec hesla.

Pomôcky: akyn, ipon, kvaker, Mikov
Autor: Milan Nemček

SLABIKOVÁ KRÍŽOVKA

Rada ambicióznym, ktorí sa však nevedia presadiť

Vodorovne: A. Druh papagája - samček včiel - chvost okolo jadra kométy. - B. Podpisová značka - nakosili. - C. Tajnička. - D. Plochá strecha - obyvateľ Rusoviec. - E. Mliečny nápoj - riadiace koleso auta - ryba z oblasti Amazonky.

Zvisle: 1. Písmeno gréckej abecedy - ponárajte sa do vody. - 2. Druh sebaobrany - morská ryba. - 3. Má odvahu - čistiaci prostriedok. - 4. Podielová jednotka sily - nespokojenec. - 5. Derma (lek.) - vrch v Tatranskej javorine. - 6. Malinový líkér - v Indii človek mimo kasty.

Pomôcky: čadal, dyna
Autor: STAVBA

	1	2	3	4	5	6
A						
B						
C						
D						
E						

Čo zvyšuje a čo naopak znižuje hodnotu jazdeného auta?

Hodnota nového auta začína klesať už v momente, keď si ho majiteľ vezie od predajcu. Pokiaľ nejde o investíciu so zberateľskou perspektívou, tak tento nelichotivý fakt sa nedá nijak zvrátiť z pohľadu predaja už jazdeného auta.

Jeho hodnotu však vie majiteľ aspoň čiastočne ovplyvniť podľa toho, ako sa rozhoduje ešte pred kúpou a ako k svojmu autu následne pristupuje.

Pozrite si faktory, ktoré znižujú alebo naopak, zvyšujú hodnotu jazdeného auta na základe skúseností najväčšieho predajcu bazárových áut na Slovensku.

Sklamaniu z nízkej trhovej hodnoty jazdeného auta sa dá predísť už pri výbere značky, modelu a výbavy. Logicky platí, že čím je lepšia, tým sa aj zvyšuje šanca auto raz bezproblémovo ďalej predať.

Lepšia výbava aj motor sú vždy výhodou

Čo znižuje hodnotu?

- Vyšší vek auta
- Vysoký stav najazdených kilometrov
- Slabá výbava
- Firemný majiteľ, vozidlo taxislužby, autoškoly
- Chýbajúca servisná knižka alebo neúplná história
- Poškodenia karosérie či interiéru
- Každá porucha na aute

Dnes by už v aute nemala chýbať klimatizácia, čoraz žiadanejšia je aj automatická prevodovka a nadštandardná výbava, ako príplatkové LED svetlá, vyhrievané sedadlá či hliníkové disky.

Žiadanosť na trhu jazdených áut sa odvíja aj od motorizácie, farby a praktického využitia.

Za akýsi ideál dnes napríklad môžeme považovať kompaktné SUV alebo kombi pre štvorčlennú rodinu so štvorvalcovým benzínovým motorom a v bielej, striebornej alebo červenej farbe.

Najdôležitejším faktorom ovplyvňujúcim hodnotu auta však naďalej ostáva jeho história, vrátane údržby.

„Ocenenie vozidla je úplne transparentný, ale pomerne zložitý proces, pri ktorom musí výkupca zohľadniť obrovské množstvo parametrov, vrátane jeho aktuálneho technického stavu, teda nielen počet najazdených kilometrov, zovňajšok, výbavu či vek auta. Taktiež sú tam právne otázky, či nie je kradnuté alebo v exekúcii a podobne. Pri výkupe kontrolujeme 107 technických parametrov a odmietame až 65 – 70% ponúkaných vozidiel,“ hovorí Karolína Topolová, riaditeľka spoločnosti Aures Holdings, prevádzkovateľa siete autobazárov AAA AUTO.

Za ideálnu históriu sa považuje auto po súkromnom majiteľovi, kde je predpoklad, že nebol vysoký nájazd kilometrov a tiež, že bolo auto kúpené na Slovensku ako nové, teda je po prvom majiteľovi. Ten nemal nehodu, doprial autu pravidelný servis a vie všetko zdokladovať. Hodnotu pri predaji pomáha zvýšiť aj fakt, že majiteľ v aute nefajčil.

O auto sa treba starať priebežne

Čo zvyšuje hodnotu?

- Žiadaná motorizácia a farba
- Nízky nájazd kilometrov
- Nadštandardná výbava
- Automatická prevodovka
- Vozidlo po prvom a súkromnom majiteľovi
- Auto bez havárie
- Druhá sada letných /zimných kolies.

Opäť sa tiež potvrdzuje, že je dobré sa o auto priebežne starať a nie nárazovo, až teste pred jeho predajom.

Týka sa to pravidelného čistenia karosérie aj diskov nielen v priestore kolies a podvozka od väčších nečistôt, ktoré môžu viesť k predčasnej korózii, ale aj od vtáčieho trusu a hmyzu, keďže tieto tekutiny poškodzujú lak auta.

Motorový priestor sa neodporúča čistiť vodou kvôli elektronickému systému, predávajúci by tento úkon mal zveriť radšej odborníkom.

Čisto musí byť aj vo vnútri

Rovnako dôležitý je pri predaji čistý interiér bez viditeľných poškodení poťahov a plastov. Extra starostlivosť vyžadujú kožené sedadlá, ktoré by mali byť každoročne vyčistené a naimpregnované.

Zaváži aj pach, ktorý často súvisí s nevyčistenou klimatizáciou alebo s jej nesprávnym používaním. Pravidelná dezinfekcia klimatizácie je dôležitá aj pre zdravie samotnej posádky, bez ohľadu na to, či je auto pred predajom.

Čo majiteľ auta už ťažko ovplyvní, sú poškodenia karosérie cudzím zavinením. Pokiaľ sa majiteľ rozhodne dať opraviť škrabance pred predajom, je dobré si ich zdokumentovať, aby pri novo lakovaných častiach nevzniklo podozrenie, že auto bolo búrané.

Peter Kálmán

Ilustračné foto: SME

MY

Mimoriadna akcia

S kúpou
ročného
predplatného
získate knihu

Petra Vlhová

zadarmo

Mať predplatné sa oplatí:

- ▲ **ÚSPORA** - za rok ušetríte viac ako 25 eur oproti bežnej cene v stánku
- ▲ **ISTOTA** - za vkladané darčeky a špeciálne prílohy neplatíte zvýšenú cenu
- ▲ **BONUS** - získate špeciálny kupón so zľavami, bonusmi v hodnote viac ako 30 eur
- ▲ **POHODLIE** - nikam nemusíte chodiť, noviny vám doručíme priamo domov
- ▲ **DARČEK** – kniha Petra Vlhová

Akcia platí pre nových aj existujúcich predplatiteľov, ktorí si predĺžia existujúce predplatné na požadované obdobie. Akciu nie je možné kombinovať s ďalšou zľavou. Platí do vypredania zásob

Kde si môžete predplatné objednať?
Centrála: 02/323 77 777, predplatne@petitpress.sk

Najprv rozplače, potom podporí zdravie. Šúpte ju citlivo

Väčšina kuchárov zastáva názor, že jedlá pripravené na hrsti nakrájanej a opraženej cibule, chutia oveľa lepšie. Ako základ akéhokoľvek vareného jedla ju používajú prakticky vo všetkých kútoch sveta.

Cibuľa sa len tak ľahko nepoddá. Pri krájaní sa bráni dráždivým plynom - propanthial S-oxid -, ktorý, ak sa dostane do očí, spôsobí slzenie. Ak však vydržíte, získate vďaka nej mnohé zdravotné benefity.

Znižuje riziko rakoviny

Cibuľa totiž patrí medzi najbohatšie potravinové zdroje živiny nazývanej kvercetin - ide o flavonoid a silný

antioxidant (okrem neho cibuľa obsahuje ešte vyše dvadsiatku ďalších), ktorý je silným bojovníkom proti mnohým neudom.

Okrem toho, že podporuje kardiovaskulárny systém tým, že znižuje krvný tlak, cholesterol a uvoľňuje krvné cievy, má aj výrazný účinok na alergie, astmu, artritídu, diabetické komplikácie, neurodegeneratívne poruchy či osteoporózu.

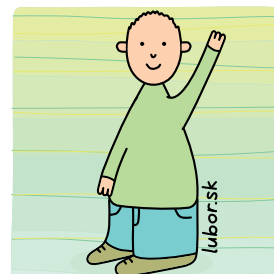
Zaujímavé závery v súvislosti s kvercetinom priniesla

aj čínska štúdia z roku 2019. Pravidelná konzumácia zeleniny z rodu Allium, do ktorého okrem cibule patrí aj cesnak či pór, by vraj mohla znížiť výskyt rakoviny hrubého čreva až o 79 percent.

Iná štúdia zas našla súvis medzi jedením tejto koreňovej zeleniny a zníženým rizikom rakoviny prsníka.

Vo všeobecnosti sú aj ďalšie flavonoidy v cibuli najkoncentrovanejšie vo vonkajších vrstvách dužiny. Pri odstraňovaní šupiek by ste preto mali odlúpiť čo najmenej mäsitej, jedlej časti.

Obzvlášť vysoký je v cibuli aj obsah vitamínu C, aj preto

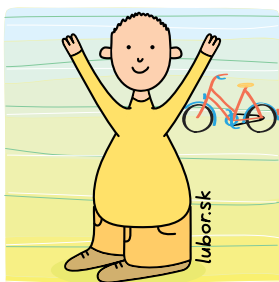
NAKONIEC VŽDY NAVRCH MALI CIT A ROZUM A NIE SVALY

je pre podporu imunitného systému rovnako dôležitá, ako citrusy.

Tiež v nej nájdeme vitamín B, ktoré podporuje metabolizmus, tvorbu červených krviniek a nervové funkcie a aj draslík, ktorého nedostatok býva príčinou bolesti hlavy,

Ilustračné foto: Pexels

AJ BEZ ROPY PÔJDE STÁLE KTO VIE ŠLIAPAŤ NA PEDÁLE

ospalosti, svalových kŕčov aj nepravidelného srdcového rytmu.

Cibuľa je tiež bohatým zdrojom vlákniny a prebiotík, ktoré sú potrebné pre optimálne zdravie čriev.

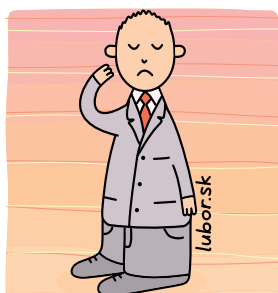
Výťažky z nej v kombinácii s cesnakom sú odskúšaným liekom v boji proti nachladnutiu či kašľu. Majú totiž antibakteriálne a protizápalové účinky, dokážu dokonca znížiť aj rast rôznych vírusov v tele. Vysoký obsah zlúčenín

síry preukázateľne zabíja napríklad aj baktérie salmonely a E. coli.

Odkiaľ zobrala svoju štiplavú arómu?

Bodla vás včela alebo komár? Potrite si štipanec čerstvo rozkrojenou cibuľou. Trápi vás akné? Urobte si cibuľovú masku. Vypadávajú vám vlasy? Kvapkajte si na pokožku hlavy cibuľovú šťavu.

Existuje množstvo domácich

ASI V SRDCI PUTINA JE LEN PRAZDNA DUTINA

receptov, na ktoré ľudia nedajú dopustiť, no nie všetky sú dostatočne vedecky podložené.

Isté však je, že ak ju pridáte do vašej stravy, iba získate. Najväčší úžitok vám však poskytnú, ak ju budete jesť surovú. Nakrájajte ju na kocky či kolieska a pridajte do šalátov, nátierok alebo obložených žemlí. Výborne chutí aj nakladaná, karamelizovaná či grilovaná.

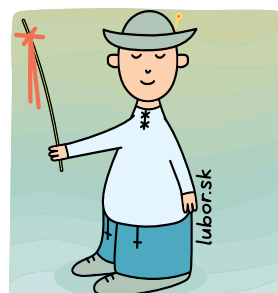
Škála odrôd cibule je veľmi široká, líšia sa veľkosťou, tvarom, farbou a štiplavosťou v závislosti od pôdnych podmienok a pestovateľských teplôt.

Jarná a letná cibulka sladkej a jemnej chuti, so svetlejšou, tenšou šupkou a vyšším obsahom vody má kratšiu lehotu skladovania. Jesenná a zimná cibulka majú hrubšiu šupku, tmavšiu farbu a v komore vydržia o niečo dlhšie.

Cibuľa by sa mala skladovať v dobre vetranom priestore pri izbovej teplote (nie v chladničke), mimo dosahu tepla a jasného svetla.

A ak ste sa niekedy čudovali, odkiaľ cibulka zobrala svoju výraznú, štiplavú chuť, odpoveďou je, že ju má vďaka síre – rovnakej chemikálie, ktorá stojí za páchnucim zápachom skazených vajec.

Monika Moravčíková

UŽ SA K VEĽKEJ NOCI STROJ ZOŽEŇ SI ĽUDOVÝ KROJ

Klasická francúzska "cibuľačka"

Cibuľovú polievku môžete doladiť grilovanými cesnakovými toastmi, na ktorých necháte rozteciť strúhaný tvrdý syr.

Ingrediencie:

- 50g masla
- 1 lyžica olivového oleja
- 1 kg cibule
- 1 ČL cukru
- 4 strúčiky cesnaku
- 2 PL hladkej múky
- 250 ml suchého bieleho vína
- 1,3l hovädzieho vývaru

Postup:

- Vo veľkom hrnci rozpustíte maslo s olivovým olejom. Pridajte cibuľu a duste pod pokrievkou 10 minút, kým nezmäkne.
- Prisypte cukor a za častého miešania varte na miernom ohni ďalších 20 minút, aby cibulka skaramelizovala - má byť zlatá, plná chuti a mäkká. Dávajte pozor, aby sa nepripálila.

- Na posledných pár minút varenia cibule pridajte strúčiky cesnaku, potom prisypte hladkú múku a dobre premiešajte.

- Zvýšte teplotu a za stáleho miešania postupne pridávajte víno a následne hovädzí vývar. Prikryte a duste ešte 15-20 minút.

Ilustračné foto: Unsplash

ČO NÁJDETE V APRÍLOVOM ČÍSLE MESAČNÍKA *magazín zdravia*

TELESNÉ TRESTY U NÁS STÁLE NIE SÚ MINULOSŤOU
V TAKMER DVOCH DESIATKACH EURÓPSKÝCH
ŠTÁTOV SÚ ZAKÁZANÉ AJ ZÁKONOM.

KEĎ BOLÍ BRUŠKO NOČNÁ MORA
RODIČOV – NOVORODENECKÁ KOLIKA.

HUMOR BERÚ VÁŽNE, SMIECH PREDSA
LIEČÍ! ZDRAVOTNÍ KLAUNI POMÁHAJÚ
POMOCOU HUMORU A SMIECHU.

HLADOVANIE NIČ NEVYRIEŠI JE VHODNÉ
CHUDNÚŤ AJ POSTENÍM SA ČI DOKONCA
HLADOVANÍM?

AKO HOVORIŤ S DEŤMI O VOJNE

Zdravím Vás, ak dovolíte, rád by som Vám ukradol chvíľku času.

Vďaka spolupráci siete MY novín (najčítanejších regionálnych na Slovensku) a mesta Zlaté Moravce Vám ponúkame výhodnú ponuku inzercie v Tekovských novinách, ktoré sú s nákladom 4 500 výtlačkov distribuované raz mesačne do všetkých domácností v Zlatých Moravciach. Majú tradíciu i serióznosť, sú rozvážané Slovenskou poštou v spolupráci s mestom.

Keď teda so svojou spoločnosťou chcete byť na očiach celému nášmu mestu, máte na to ideálnu príležitosť ©.

Prosím kontaktujte ma na: stefan.korman@petitpress.sk

0907 813 099

Podakovanie

Odišli ste ticho z nášho života, ale krásne spomienky a večná láska v nás neustále zostávajú, pretože ten, kto žije v našich srdciach, nikdy neumiera.

S bolesťou v srdci oznamujeme, že nás dňa 7. marca 2022 vo veku 80 rokov navždy opustila naša drahá mamička a babka

Emília Miháľková, rod. Švecová
z Čiernych Kláčian.

Úprimné podakovanie všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa s ňou prišli rozlúčiť na jej poslednej ceste, za prejavy sústrastí a kvetinové dary a za dôstojnú rozlúčku dychovej hudbe Vozokanka z Veľkých Vozokán.

Dcéry a synovia s rodinami

STRIEDAVÁ KRÍŽOVKA

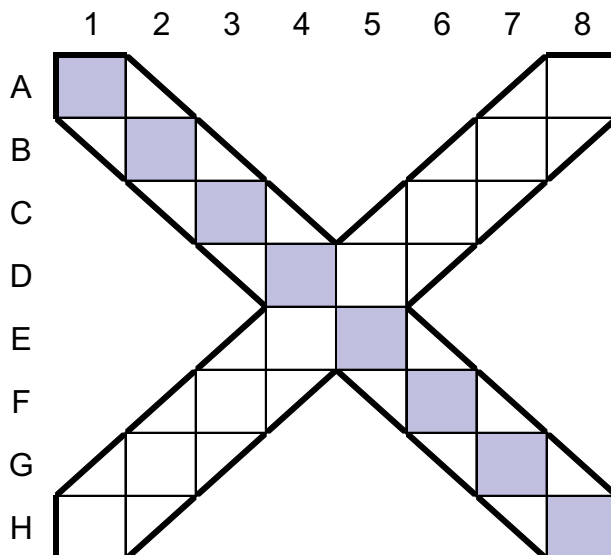
Tajničku tvorí meno krétskeho kráľa Deukalióna

Vodorovne: **A.** Vlastnil – nočný podnik. – **B.** Vlk z Knihy džunglí – spoločná vojenská strava. – **C.** V antike socha nahého mládenca – automatický spínač. – **D.** Hrvoľ, struma, po anglicky. – **E.** Africký štát. – **F.** Ocelový sud na kvapaliny – naša prírodná rezervácia. – **G.** Najhrubší prst – horkýže. – **H.** Zvuk určitej výšky – žni.

Zvisle: **1.** Olejnatá rastlina – šachová remíza. – **2.** Rachmaninova opera – nafúknutý gumový obal. – **3.** Veľmi pomaly (hud.) – jarný mesiac. – **4.** Stratil rodičov. – **5.** Nepochybná pravda. – **6.** Dĺžkové miery – činil. – **7.** Vynálezca padáka – celulózové lepidlo. – **8.** Zakladateľ hudobnej skupiny Elán – hlboký mužský hlas.

Pomôcky: apeko, goitre

Autor: STAVBA

- Mesačník mesta Zlaté Moravce ■ Vydavateľ: Mestské stredisko kultúry a športu Zlaté Moravce ■ Schvaľuje redakčná rada
- Šéfredaktor: Mgr. Peter Klimant, mobil: +421 904 560 678, e-mail: mksk.tekovskenoviny@gmail.com
- Evidenčné číslo: EV 3148/09 ■ ISSN 1338 – 8800 ■ Adresa vydavateľa a redakcie: Nám. A.Hlinku č.1, 953 01 Zlaté Moravce, IČO: 00308676 ■ Tlač: Tlačiareň Petit Press, a.s. ■ Príspevky dopisovateľov nehonorujeme
- Uzávierka čísla je vždy k 25. dňu v mesiaci ■ Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov

